

Socialnämnden

Tid: Tisdagen den 16 oktober 2018, kl. 08:30

Plats: Sessionssalen, Juneporten, Jönköping

Kallelsen utsänds även till ersättarna som har rätt att närvara.
Ledamot som inte kan närvara bör själv kontakta ersättare.

Ärenden

Tid

1. Upprop
2. Protokollets justering
Förslag: tisdagen den 23 oktober, klockan 08:30
justerare: Eric Winbladh (alt. Gabriella Sjöberg el. Per-Åke Göransson)
**Skyndsamma ärenden justeras i samband med sammanträdet, alternativt dagen efter*
3. Fastställande av dagordning
4. Information samt föredragningar i sakärenden
 - a) **Föredragning av ärende 11:** Redovisning av statsbidrag för habiliteringsersättning 2018
Föredragande: Anna Bunninger, Christina Blom 08:35-09:00
 - b) **Föredragning av ärende 14:** Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2018 inom IFO och FO
Föredragande: Anna Bunninger 09:00-09:20
 - c) **Föredragning av ärende 6-9:** Serveringsärenden 09:40
Föredragande: Ida Jerdmyr
 - d) **Info:** Månadsrapport, september
Föredragande: Stefan Österström
 - e) **Info:** Nytt från förvaltningen
Föredragande: Karl Gudmundsson
 - f) **Genomgång av övriga ärenden**
5. Partigruppvisa överläggningar inför beslut i ärende 6-18
(*Grupprum Trapp, bottenplan*)
6. Serveringstillstånd; Fai & Co AB (1988Beijing) Jönköping, Nytt tillstånd
(*omedelbar justering*)

SOCIALTJÄNSTEN
Besöksadress: Juneporten
V. Storgatan 16, Jönköping
social@soc.jonkoping.se
Fax diariet 036-10 77 85

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

7. Serveringstillstånd; Marouli I Jönköping AB (Wayne's Coffee) Jönköping, Nytt tillstånd
(omedelbar justering)
8. Serveringstillstånd; Marelysha AB c/o Cyrano (Cyrano) Jönköping, Ändrat tillstånd
(omedelbar justering)
9. Serveringstillstånd; Granros AB (Copperfield) Jönköping, Ändrat tillstånd
(omedelbar justering)
10. Yttrande över den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande
(omedelbar justering)
11. Redovisning av statsbidrag för habiliteringsersättning 2018
12. Förslag till reviderat reglemente för socialnämnden
13. Programuppföljning av "Ett samhälle för alla – Program för funktionshinderpolitiken i Jönköpings kommun 2015-2018"
14. Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2018 inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen
15. Sammanslagning av funktionen för ensamkommande barn och nyanlända (EKB) och individ- och familjeomsorgen (IFO)
16. Meddelanden
17. Anmälan om delegationsbeslut
18. Övrigt

Ola Nilsson
Ordförande

Helene Fåglefelt Lindmark
Sekreterare

Socialnämnden

10.

Yttrande över PM Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande Sn/2018:112

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet önskar få Jönköpings kommuns synpunkter på promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande. Kommunstyrelsen har remitterat frågan till socialnämnden för synpunkter. Socialförvaltningen anser sammanfattningsvis att det finns fördelar med att skapa ett system där boende för asylsökande i socialt utsatta områden begränsas. Det kan dock finnas nackdelar med båda de föreslagna systemen, vilket gör att även modellen att helt ta bort möjligheten till EBO bör övervägas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-24

Promemoria Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande, daterad 2018-09-03

Förslag till socialnämnden

Yttrande till kommunstyrelsen

- Socialnämnden stödjer förslaget att skapa ett system där boende för asylsökande i socialt utsatta områden begränsas. Det finns dock nackdelar med de föreslagna modellerna, vilket talar för att överväga att helt ta bort EBO i nuvarande form.

Ärende

Betänkandet från mottagandeutredningen (SOU 2018:22) remitterades nyligen till Jönköpings kommun. Vid sitt sammanträde i augusti yttrade sig socialnämnden i frågan. Mottagandeutredningen hade förslag om ett bättre mottagande av asylsökande, som rörde flera olika områden.

Nu har arbetsmarknadsdepartementet valt att behandla en av frågorna i mottagandeutredningen i ett ”snabbspår” och därför skickat ut ett PM som rör frågan om ett hållbart eget boende för asylsökande.

Bakgrunden är att EBO-systemet fått allt större kritik. Med EBO menas ”eget boende” och det är en modell för asylsökandes boende som infördes 1994 genom lagen om mottagande av asylsökande med flera. Det blev då möjligt för asylsökande att välja var de ville bo, med bibehållen dagersättning. Det egna boendet skulle främja integration och göra det lättare för asylsökande att få arbete och

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

komma in i det svenska samhället med hjälp av släkt och bekanta som redan bodde i vårt land. Inför reformen uppskattades att cirka 10 procent av de asylsökande skulle ordna ett eget boende. Det har dock blivit en betydligt större andel, som varierat mellan 30 och 50 procent under perioden 1999 till 2017. Detta har förstärkt en utveckling där vissa kommuner har fått ta en oproportionerligt stor andel av mottagandet och det har lett till ökade problem med trångboddhet och social utsatthet.

I mottagandeutredningen föreslogs därför ett nytt system. En kommun ska kunna ansöka hos Migrationsverket om att en asylsökandes eget boende inom kommunen ska prövas så att boendet är socialt hållbart. Om kommunen uppfyller vissa på förhand uppställda kriterier om social/ekonomisk utsatthet så kan denna prövning ske. För att boendet i dessa fall ska bli godkänt vid en prövning ska det ha skälig boendestandard och lämplig storlek. Den asylsökande som bosätter sig i eget boende som inte uppfyller uppställda krav, mister rätt till dagersättning.

I det PM som arbetsmarknadsdepartementet nu skickat ut föreslås ytterligare en modell. Regeringen har inte tagit ställning till vilken modell för att begränsa de negativa sociala konsekvenserna av eget boende som bör införas, men vill ha remissinstansernas synpunkter även på denna kompletterande modell.

Den nya modellen innebär följande: I stället för att det görs en särskild prövning av varje enskild bostad som en asylsökande vill bosätta sig i, ska det utformas mer övergripande riktlinjer om vilka kommuner som blir aktuella för så kallad områdesbegränsning. Om det finns möjlighet till områdesbegränsning i en kommun, kan kommunen anmäla till Migrationsverket vilka bostadsområden som begränsningen ska avse. Även länsstyrelsen ska yttra sig i frågan. Slås det fast att vissa bostadsområden är aktuella för områdesbegränsning kan en asylsökande inte bosätta sig i dessa områden och samtidigt få dagersättning från Migrationsverket.

De kommuner som ska ha möjlighet att peka ut bostadsområden med områdesbegränsning föreslås i dagsläget vara de kommuner som pekats ut i förordningen (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden. Det är följande 32 kommuner: Borlänge, Borås, Botkyrka, Eskilstuna, Filipstad, Gävle, Göteborg, Halmstad, Helsingborg, Huddinge, Järfälla, Jönköping, Karlskrona, Katrineholm, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Malmö, Motala, Norrköping, Nyköping, Perstorp, Sandviken, Stockholm, Södertälje, Trollhättan, Uddevalla, Uppsala, Västerås, Växjö, Åstorp och Örebro.

Socialförvaltningens bedömning

Båda de alternativa modellerna för att begränsa boendet innebär risker för byråkratisering och ökad handläggning. Den första modellen, från mottagandeutredningen, innebär utökade och nya uppgifter från Migrationsverket som alltså ska bedöma vilka enskilda boendelösningar som bedöms vara socialt acceptabla. Men även den nya modellen innebär en hel del handläggning, där kommunen ska ta ställning till vilka bostadsområden som kan vara aktuella och där även länsstyrelsen ska yttra sig.

Det kan i modellen finnas risk för effekter som blir svårförklarliga för de enskilda asylsökande som det handlar om. En barnfamilj kan till exempel ha ordnat en orimlig boendelösning i en etta hos släktingar i ett ”bra” bostadsområde. När det

öppnar sig en möjlighet för en bättre bostadslösning hos nya vänner i en fyra i ett utsatt bostadsområde i samma stad, där barnen får bättre möjlighet till avskildhet och läxläsning, riskerar familjen att mista sin dagersättning vid flytten. Det är i sammanhanget viktigt att tänka på att det finns flera parametrar att ta hänsyn till som kan utgöra risker för social ohälsa, exempelvis trångboddhet. Ett socioekonomiskt eftersatt område kan ha ett stort bestånd av större lägenheter, som är till gagn för nyanlända storfamiljer.

Ett argument som har talat för EBO-modellen är att det ger möjlighet för asylsökande att snabbare integreras i samhället och ge möjlighet till arbete. I det förslag som nu gäller ska 32 kommuner kunna införa områdesbegränsningar när det gäller de områden där asylsökande lättast hittar boende. Bland dessa 32 kommuner ingår Sveriges samtliga tio största kommuner och de omfattar ett invånarantal som uppgår till omkring hälften av Sveriges befolkning. Just de tio största kommunerna är kanske de kommuner där det är lättast att hitta arbete. Det underliggande budskapet kan uppfattas märkligt. Du får dagersättning när du väljer att flytta till de kommuner där du har minst möjlighet att hitta ett arbete, men om du flyttar till en tillväxtkommun riskerar du att stå utan ersättning.

Frågan är om båda de föreslagna modellerna blir alltför komplicerade att hantera? Är det kanske rakare att helt enkelt ta bort möjligheten till dagersättning för asylsökande som väljer eget boende? Andra förslag i mottagandeutredningen, som särskilda ankomstcenter, syftar till att möjliggöra en snabb och effektiv handläggning i asylprocessen. Frågan är om det inte är bättre att fortsätta utveckla denna del. Om asylprocessen är kort minskar fördelarna med att ordna eget boende under asyltiden. Då blir i stället allt fokus på att få ett bra mottagande av de nyanlända som fått uppehållstillstånd.

Socialförvaltningen anser sammanfattningsvis att det finns fördelar med att skapa ett system där boende för asylsökande i socialt utsatta områden begränsas. Det kan dock finnas nackdelar med båda de föreslagna systemen, vilket gör att även modellen att helt ta bort möjligheten till EBO bör övervägas. Oavsett vilken modell som väljs, så kan det finnas behov av att lagstiftaren ännu tydligare än idag förtydligar att det är staten som ansvarar för försörjning för asylsökande. Om asylsökande får avslag på statlig dagersättning för att de bosätter sig i område med områdesbegränsning, blir det märkligt om olika kommuner ändå kan göra bedömningen att de betalar ut försörjningsstöd.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Karin Pilkvist
Enhetschef, enheten för analys och strategi

Beslutet expedieras till: Kommunstyrelsen, Karin Pilkvist, Åsa Jonsson Sköld, Stein Erik Norderhaug

Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Mottagandeutredningen har ansett att det finns starka skäl för att reformera möjligheten för asylsökande att med bibehållen rätt till dagersättning ordna eget boende under asyltiden. Utredningen föreslår därför att en modell med s.k. social prövning införs för asylsökande som bosätter sig i eget boende i vissa kommuner. Enligt utredningen bör regeringen i den fortsatta beredningen av ärendet även överväga att som ett komplement till den sociala prövningen tillfälligt undanta vissa bostadsområden helt från möjligheten till eget boende med bibehållen dagersättning.

Det framstår som angeläget att det skyndsamt läggs fram ett förslag som begränsar de negativa sociala konsekvenserna som kan uppstå då asylsökande väljer att ordna eget boende i vissa bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. Sådana konsekvenser är ökad trångboddhet, försämrade förutsättningar för kommunerna att planera för bl.a. skolor samt ökad segregation.

Utredningens betänkande har remitterats. Arbetsmarknadsdepartementet önskar få remissinstansernas synpunkter på såväl betänkandet som på denna promemoria senast den 15 november 2018.

Promemorians förslag syftar till att utveckla utredningens två modeller för att begränsa de negativa sociala konsekvenserna av eget boende för asylsökande, och därmed möjliggöra för regeringen att mer skyndsamt gå vidare med den frågan. En komplettering av utredningens förslag är nödvändig oavsett vilken modell för förändring av eget boende som väljs. Regeringen har inte tagit ställning till vilken modell som bör införas.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag.....	3
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.....	3
1.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.	4
2	Utredningens förslag om eget boende behöver kompletteras.....	6
3	Nuvarande ordning.....	8
4	En begränsning av rätten till dagersättning vid eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar (områdesbegränsning).....	9
5	Vilka områden med socioekonomiska utmaningar bör omfattas?	12
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	17
7	Kostnader och andra konsekvenser	18
8	Författningskommentar	22

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska införas en ny paragraf, 18 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 a §

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 har inte rätt till dag-ersättning eller särskilt bidrag under den tid som han eller hon i strid med föreskrifter om begränsad rätt till dagersättning m.m. som meddelats med stöd av andra stycket bor i eget boende i en socialt och ekonomiskt utsatt del av en kommun. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt att utlänningen inte får sådant bistånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. vilka delar av kommuner som, efter en anmälan av respektive kommun, ska anses vara socialt och ekonomiskt utsatta, och

2. de närmare förutsättningar som ska gälla för att utlänningen inte ska ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. ska införas fyra nya paragrafer, 2 e–2 h §§, och närmast före 2 e § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Begränsning av dagersättning m.m. vid eget boende i socialt och ekonomiskt utsatta områden

2 e §

De kommuner som anges i bilaga 1 till förordningen (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden får till Migrationsverket anmäla att en eller flera delar av kommunen ska omfattas av en sådan begränsning av utlänningars rätt till dagersättning och särskilt bidrag som avses i 18 a § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

En anmälan ska göras senast den 1 september för att kommundelen ska omfattas av begränsningen under nästa kalenderår.

2 f §

En förutsättning för att utlänningen inte ska ha rätt till dagersättning och särskilt bidrag är att han eller hon har flyttat till det egna boendet under den tid som kommundelen i fråga enligt den förteckning som avses i 2 h § omfattas av begränsningen av utlänningars rätt till bistånd.

2 g §

En kommun ska, innan den gör en anmälan enligt 2 e §, ge länsstyrelsen tillfälle att yttra sig när det gäller vilken eller vilka delar av kommunen som anmälan bör avse.

2 h §

Begränsningen av utlänningars rätt till dagersättning och särskilt bidrag får verkan genom att Migrationsverket håller en förteckning tillgänglig över de delar av kommuner som omfattas av begränsningen. Förteckningen ska uppdateras senast den 1 november varje år.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2019.

2 Utredningens förslag om eget boende behöver kompletteras

Ett nytt sammanhållet system för mottagande av asylsökande

Regeringen beslutade i november 2015 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. Utredningen antog namnet Mottagandeutredningen. Den 28 mars 2018 överlämnade utredningen betänkandet Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22).

I betänkandet föreslås ett sammanhållet system för mottagandet av asylsökande och nyanlända. Enligt utredningens huvudförslag ska staten, kommunerna och landstingen ta ett gemensamt ansvar för mottagandet. Utredningen föreslår bl.a. att det ska inrättas obligatoriska statliga ankomst- och avresecenter, tidiga insatser som förbereder för etablering i Sverige eller återvändande till annat land samt effektivare ersättningar till kommunsektorn. Utredningen föreslår även att asylsökandes möjligheter att ordna eget boende ska begränsas. Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) ska enligt utredningen ersättas med en ny lag som ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Betänkandet remissbehandlas för närvarande med sista svarsdag den 15 november 2018 (Arbetsmarknadsdepartementet).

Utredningens förslag om reformering av eget boende för asylsökande

Mottagandeutredningen lämnar två förslag om hur reglerna om asylsökandes möjligheter att ordna eget boende kan reformeras.

Utredningens huvudförslag innebär att en ordning med social prövning av asylsökandes eget boende ska införas i socialt och ekonomiskt utsatta kommuner. Den sociala prövningen ska ske enligt följande.

En kommun ska kunna ansöka hos Migrationsverket om att det ska ske en social prövning av eget boende som asylsökande ordnar inom kommunen. Social prövning ska endast ske i kommuner som uppfyller vissa på förhand uppställda kriterier gällande social och ekonomisk utsatthet, eller i sådana kommuner som har tagit emot många asylsökande i eget boende under en längre tid. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ange de kriterier som ska beaktas vid Migrationsverkets prövning av om en kommun ska omfattas av en ordning med social prövning. Kriterierna bör kopplas till regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation (se numera Ku2018/01462/D).

I de kommuner där en ordning med social prövning har införts ska en asylsökande som vill ordna sitt boende på egen hand ansöka hos Migrationsverket om en social prövning av boendet. För att bli godkänt vid prövningen ska boendet ha en skälig boendestandard och vara av lämplig storlek för det antal personer som ska bo där. Asylsökande som väljer att bo i ett eget boende som inte uppfyller kraven ska inte ha rätt till dagarsättning eller särskilt bidrag.

Vid sidan av huvudförslaget om social prövning föreslår Mottagandeutredningen att regeringen som ett komplement kan överväga att temporärt

undanta vissa bostadsområden från möjligheten till eget boende under asyltiden. Det innebär att asylsökande som på egen hand bosätter sig i vissa områden inte har rätt till dagersättning och särskilt bidrag; detta utan att det sker någon individuell prövning av boendet i det enskilda fallet (denna modell för att begränsa rätten till dagersättning m.m. vid eget boende benämns i det följande områdesbegränsning).

Utredningen tar inte ställning till hur en ordning med en områdesbegränsning kan eller bör utformas, men anför att en sådan begränsning inte bör omfatta hela kommuner utan endast vissa särskilt utsatta kommuner. Enligt utredningen bör det även i denna del vara möjligt att göra urvalet utifrån en process där en kommun ansöker hos Migrationsverket om att en viss del av kommunen ska undantas.

De negativa sociala konsekvenserna av eget boende bör begränsas

Sedan lagen om mottagande av asylsökande m.fl. trädde i kraft får asylsökande själva välja var de vill bo, med bibehållen dagersättning. Mottagandeutredningen konstaterar att det stora utnyttjandet av eget boende har förstärkt en ojämn fördelning av de asylsökande mellan kommunerna. Boendeformen har i vissa kommuner lett till betydande sociala problem för enskilda och lokalsamhället. I dessa kommuner kan möjligheten till eget boende medföra ökad trångboddhet, försämrade förutsättningar för planering av bl.a. skolverksamheten samt ökad segregation. På sikt innebär detta enligt utredningen också en risk för att de asylsökandes och deras värdfamiljers möjligheter till etablering i arbetsliv och samhällsliv försämraras.

Mot denna bakgrund framstår det som angeläget att det skyndsamt läggs fram förslag som begränsar de negativa sociala konsekvenserna av asylsökandes möjligheter att ordna eget boende. En begränsning av möjligheten till eget boende bör genomföras tidigare än vad det är möjligt att reformera systemet för asylmottagande i stort.

Utredningens huvudförslag för att begränsa asylsökandes eget boende bygger på att eget boende ska bli föremål för en s.k. social prövning. En fördel med det förslaget är att det tar sikte på om ett boende håller en skälig standard i det enskilda fallet. På så sätt ges möjlighet att säga nej till boendelösningar som riskerar att medföra boendesociala problem men asylsökandes möjligheter att ordna ett eget boende begränsas inte i onödan. Eftersom modellen förutsätter att Migrationsverket prövar, och vid ändrade förhållanden omprövar, standarden och storleken på ett stort antal bostäder är en sådan ordning emellertid även komplicerad och administrativt betungande.

Som framgår ovan är utredningens alternativa förslag en modell med en områdesbegränsning vilken ger kommuner som har bostadsområden med socioekonomiska utmaningar ett verktyg för att begränsa antalet asylsökande som bor i sådana områden. En områdesbegränsning skapar ett incitament för asylsökande som vill ordna eget boende att göra det i bostadsområden där det finns förutsättningar för ett ordnat och socialt hållbart mottagande.

Om fler asylsökande väljer att bo i anläggningsboenden under asyltiden, eller i eget boende i områden som inte har socioekonomiska utmaningar, är det också naturligt att sociala problem kopplade till eget boende, t.ex.

utbredd trångboddhet, minskar i omfattning. När det gäller anläggningsboendena kan staten direkt påverka boendestandarden. Vidare får staten möjlighet att i viss utsträckning påverka fördelningen av asylsökande över landet. Detta kan i förlängningen bidra till ett jämnare och mer reglerat mottagande av både asylsökande och nyanlända samt en bättre etableringsprocess.

Det finns både fördelar och nackdelar med de modeller för en förändring av eget boende som utredningen presenterar. Såväl en ordning med social prövning av asylsökandes boende som en områdesbegränsning bör övervägas vid den fortsatta beredningen av Mottagandeutredningens betänkande.

Det behövs ett kompletterande underlag

Enligt utredningen är det möjligt att genomföra förslaget om social prövning av eget boende tidigare än övriga reformförslag.

Utredningen lämnar inte något fullständigt förslag när det gäller alternativet områdesbegränsning. Inte heller lämnas något fullständigt förslag avseende vilka kommuner som ska anses vara socialt och ekonomiskt utsatta eller hur den geografiska avgränsningen av utsatta bostadsområden bör göras. En avgränsning av de kommuner eller kommundelar som bör omfattas är nödvändig oavsett vilken modell för förändring av eget boende som väljs. Det finns ett behov av att komplettera betänkandet i dessa delar.

Inom Justitiedepartementet har därför denna kompletterande promemoria utarbetats. Regeringen har inte tagit ställning till vilken modell för att begränsa de negativa sociala konsekvenserna av eget boende som bör införas. Avsikten är att promemorian ska läsas tillsammans med Mottagandeutredningens betänkande, för att frågan om asylsökandes boende ska få en allsidig belysning vid remitteringen.

I det följande behandlas till en början asylsökandes rätt till dagersättning och särskilt bidrag. Det läggs sedan fram ett förslag som åskådliggör hur en ordning med områdesbegränsning, i linje med utredningens alternativa förslag, skulle kunna utformas. Därefter behandlas frågan om vilka områden med socioekonomiska utmaningar som bör omfattas av en områdesbegränsning. Den föreslagna urvalsmodellen är avsedd att kunna användas även i fråga om en ordning med social prövning av asylsökandes boende.

Promemorians författningsförslag utgår från den gällande lagstiftningen, inte från utredningens förslag till ny lag.

3 Nuvarande ordning

Som framgår av betänkandet har Migrationsverket huvudansvaret för mottagandet av utlänningar som har ansökt om uppehållstillstånd som asylsökande (2 § första stycket LMA). Detsamma gäller utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller efter tillfälligt skydd med stöd av 21 kap. 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) och som inte är folkbokförda här i landet (1 § första stycket 1 och 2 LMA). Vad som sägs i denna promemoria om asylsökande avser även dessa utlänningar. Promemorian omfattar inte ensamkommande barn.

Bistånd enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. lämnas i form av logi, bostadsersättning, dagersättning och särskilt bidrag (13 §). För asylsökande som inte ordnar boende på egen hand ska Migrationsverket ordna boende på en förläggning, s.k. anläggningsboende (3 § första stycket och 14 §).

Samtliga asylsökande som omfattas av lagen och som saknar egna medel har rätt till bistånd för sin dagliga livsföring (dagersättning, 17 § LMA). Dagersättningen får sättas ned för vuxna asylsökande som vägrar att delta i viss verksamhet eller som försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet eller genom att hålla sig undan (10 §). Dagersättningen är för närvarande 71 kr för ensamstående och 61 kr per person för sammanboende.

Asylsökande har endast i särskilda fall rätt till bidrag till bostadskostnaden (bostadsersättning, 16 § LMA). Om det finns något annat angeläget behov har den asylsökande rätt till ett bidrag för det (särskilt bidrag, 18 §).

I förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. (FMA) anges villkoren för att bostadsersättning och särskilt bidrag ska beviljas samt storleken på dagersättningen och bostadsersättningen. I förordningen finns också bestämmelser om förfarandet för ansökan och utbetalning av bistånd enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

Den som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. har inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) för förmåner av motsvarande karaktär. Någon rätt till bistånd finns inte heller för bostadskostnader (1 § andra stycket LMA).

4 En begränsning av rätten till dagersättning vid eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar (områdesbegränsning)

Förslag: En asylsökande ska inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag under den tid som han eller hon bor i eget boende i kommundelar (bostadsområden) med socioekonomiska utmaningar. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt att neka den asylsökande sådant bistånd.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka bostadsområden som, efter anmälan av respektive kommun, ska anses ha socioekonomiska utmaningar. Regeringen ska också få meddela föreskrifter om de närmare förutsättningarna för att en asylsökande inte ska ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag på grund av att han eller hon bor i ett sådant område.

Skälen för förslaget

Asylsökande som bosätter sig i områden med socioekonomiska utmaningar bör inte ha rätt till dagersättning

I enlighet med vad utredningen anför bör en områdesbegränsning utformas utifrån att asylsökande inte ska ha rätt till dagersättning och särskilt bidrag (när dagersättning nämns i fortsättningen avses om inget annat anges även särskilt bidrag) under den tid som den asylsökande bor i eget boende i vissa bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. Att den asylsökande inte är bosatt i ett område med socioekonomiska utmaningar ställs alltså upp som ett villkor för att han eller hon ska beviljas dagersättning. Detta bör framgå av lagen om mottagande av asylsökande m.fl.

En asylsökande som flyttar till eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar bör dock inte gå miste om dagersättningen om det skulle vara uppenbart oskäligt. Det bör handla om starka skäl. Ett exempel kan vara en asylsökande barnfamilj som har ordnat eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar innan rätten till dagersättning vid eget boende i området föll bort. Om familjen därefter flyttar till en ny bostad inom samma område och barnen i familjen går i skola eller förskola, är det normalt uppenbart oskäligt att familjen nekas dagersättning. Ett annat exempel kan vara ett ensamkommande barn som har mottagits i en kommun och erbjudits boende i ett område som omfattas av en begränsning av rätten till dagersättning och som sedermera fyller 18 år. I författningskommentaren beskrivs några ytterligare hållpunkter för tillämpningen.

En områdesbegränsning förutsätter att asylsökande som på grund av den förlorade rätten till dagersättning väljer bort eget boende erbjuds ett annat boende. Redan enligt det gällande regelverket ska Migrationsverket erbjuda samtliga asylsökande som inte själv har möjlighet att ordna bostad ett boende.

Både utredningens förslag om social prövning i enskilda fall och förslaget om en områdesbegränsning innebär att Migrationsverket, när myndigheten beslutar om dagersättning, måste känna till den asylsökandes bostadsadress. Detta föranleder inte några författningsändringar. En ansökan om dagersättning ska utifrån gällande regelverk göras skriftligen och innehålla en förklaring på heder och samvete att de uppgifter om ekonomiska och personliga förhållanden som lämnats i ansökan är riktiga (8 § FMA). Vidare ska den som ansöker om eller får dagersättning anmäla sådana ändringar i fråga om inkomst och andra förhållanden som kan antas påverka rätten till eller storleken av biståndet (8 a § FMA). Detta innebär att, vid en modell med områdesbegränsning, asylsökande som tidigare berättigats dagersättning men som flyttar till eller inom ett område med socioekonomiska utmaningar ska anmäla detta till Migrationsverket.

Som framgår ovan är det viktigt att Migrationsverket får kännedom om de asylsökandes faktiska bostadsadress. I dag är det vanligt att asylsökande inte uppger sin bostadsadress till Migrationsverket, utan enbart en postadress. Det kan framöver finnas anledning att följa upp i vilken omfattning som Migrationsverkets register över adresser inte stämmer överens med verkliga förhållanden.

En asylsökande som nekats dagersättning på grund av att han eller hon har bosatt sig i ett område med socioekonomiska utmaningar, men som

senare väljer att flytta till ett område som inte omfattas av begränsningen, måste meddela Migrationsverket sin nya adress för att få rätt till dagersättning. Handläggningen av sådana ärenden kan antas vara okomplicerad och bör inte innebära att asylsökanden blir utan dagersättning under någon längre tid.

Genom ett bemyndigande i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. bör regeringen ges möjlighet att meddela föreskrifter om vilka områden som har socioekonomiska utmaningar och de närmare förutsättningarna för att asylsökande i eget boende inom dessa områden inte ska ha rätt till dagersättning.

Förhållandet till EU-rätten m.m.

Förslaget om en områdesbegränsning bidrar till att skapa bättre förutsättningar för ett ordnat och socialt hållbart mottagande av asylsökande genom att ge kommuner ett verktyg för att begränsa antalet asylsökande som bor i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar.

EU:s s.k. mottagandedirektiv, som antogs i en omarbetad version 2013, behandlar bl.a. vilka materiella mottagningsvillkor (boende, mat och kläder samt dagersättning) som asylsökande har rätt till.¹ Därutöver regleras när de materiella mottagningsvillkoren, t.ex. dagersättning, får inskränkas eller dras in.

Enligt direktivet får medlemsstaterna besluta om var en sökande ska bosätta sig av hänsyn till bl.a. allmänintresset (artikel 7.2). Medlemsstaterna får ställa som villkor för att bevilja materiella mottagningsvillkor att den sökande bosätter sig på en bestämd plats. Ett sådant beslut, som kan vara av allmän karaktär, ska fattas på individuell grund (artikel 7.3). En inskränkning eller indragning av de materiella mottagningsvillkoren får även göras om den asylsökande flyttar från anvisad bostadsort (artikel 20.1).

Ett beslut om indragning av materiella mottagningsvillkor ska motiveras, grundas på den enskildes situation och fattas med beaktande av proportionalitetsprincipen. Medlemsstaterna ska alltid säkerställa värdiga levnadsvillkor för alla asylsökande (artikel 20.5).

Förslaget om en områdesbegränsning går ut på att en asylsökande som ordnar eget boende i vissa bostadsområden med socioekonomiska utmaningar inte ska få den dagersättning som han eller hon annars hade haft rätt till. Förslaget innebär däremot inte några begränsningar i fråga om var en asylsökande får bo eller vistas. Avsikten är att Migrationsverket i vanlig ordning ska pröva den asylsökandes rätt till dagersättning i det enskilda fallet, och myndighetens beslut är överklagbart. Den asylsökande har alltid möjlighet att välja att bo i ett asylboende eller i eget boende i ett sådant område som inte omfattas av begränsningen, med följderna att den asylsökande kan beviljas dagersättning och särskilt bidrag under förutsättning att övriga villkor för dessa ersättningar är uppfyllda.

Förslagets begränsning av rätten till dagersättning får anses proportionerlig utifrån syftet med begränsningen och den enskilda asylsökandes

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU av den 26 juni 2013 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning).

grundläggande rätt till rörelsefrihet. Det bedöms inte heller strida mot mottagandedirektivet i något annat avseende.

Inte heller bedöms förslaget strida mot rätten att fritt välja bostättningsort enligt artikel 2 i det fjärde tilläggsprotokollet till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen).

EU-kommissionen presenterade under 2016 ett förslag till ändringar i mottagandedirektivet. Förslaget är föremål för förhandlingar. Såvitt kan bedömas i nuläget medför ändringarna inte att rättsläget förändras när det gäller möjligheten att enligt ovan begränsa rätten för asylsökande att ordna eget boende.

5 Vilka områden med socioekonomiska utmaningar bör omfattas?

Förslag: De kommuner som får ansöka om statsbidrag enligt förordningen om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden ska även kunna omfattas av en begränsning av asylsökandes rätt till dagersättning om de bor i eget boende inom vissa kommundelar (bostadsområden).

För att omfattas av en områdesbegränsning ska kommunen göra en anmälan till Migrationsverket. I anmälan ska kommunen ange vilket eller vilka bostadsområden som begränsningen ska avse. Anmälan ska göras senast den 1 september för att begränsningen ska gälla under nästa kalenderår. En asylsökande som redan bor i ett sådant bostadsområde när begränsningen börjar gälla ska dock fortfarande ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag, så länge han eller hon inte flyttar till ett nytt eget boende inom området.

Kommunen ska ge länsstyrelsen tillfälle att yttra sig över vilket eller vilka bostadsområden som ska omfattas av begränsningen.

Migrationsverket ska hålla en förteckning över de bostadsområden som omfattas av en begränsning av asylsökandes rätt till dagersättning tillgänglig. Förteckningen ska uppdateras senast den 1 november varje år.

Bedömning: Det kan finnas skäl att återkomma till frågan vilken betydelse den omständigheten att en kommun har tagit emot ett stort antal asylsökanden och nyanlända bör ha för möjligheten att göra en anmälan till Migrationsverket enligt ovan.

Urvalsmodellen för bostadsområden med socioekonomiska utmaningar som föreslås i fråga om en områdesbegränsning kan även tillämpas vid en social prövning av asylsökandes boende. Urvalsmodellen bör övervägas på nytt när det finns skäl för det.

Skälen för förslagen och bedömningen

Hur bör avgränsningen av områden med socioekonomiska utmaningar göras?

När det gäller modellen för en social prövning av eget boende föreslår utredningen att regeringen ska ange vilka kriterier som ska gälla för att en kommun ska kunna omfattas av en sådan modell. Kommuner som vill omfattas av den sociala prövningen ska därefter kunna ansöka hos Migrationsverket, som utifrån kriterierna prövar om kommunen uppfyller kraven. Enligt utredningen bör kriterierna kopplas till regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation (Ku2018/01462/D) och omfatta kommuner som har socialt och ekonomiskt utsatta områden eller som under lång tid har tagit emot många asylsökande i eget boende.

Samma urvalsprocess bör enligt utredningen kunna tillämpas även vid en ordning med områdesbegränsning. Som anges ovan lämnar utredningen dock inte något konkret förslag på vilka kriterier som ska gälla eller hur avgränsningen av områden med socioekonomiska utmaningar närmare ska gå till.

Det finns vissa svårigheter med att ge Migrationsverket ansvaret för urvalet av kommuner eller kommundelar enligt vad utredningen föreslår. En sådan svårighet är att uppgiften att bedöma de socioekonomiska utmaningarna i landets kommuner ligger långt från Migrationsverkets uppdrag i övrigt. Det bör därför övervägas om inte urvalet av bostadsområden görs bättre på något annat sätt. Den urvalsmodell för bostadsområden med socioekonomiska utmaningar som beskrivs nedan tar sikte på en ordning med områdesbegränsning men bör lika gärna kunna användas i fråga om en social prövning av den asylsökandes bostad.

Som utredningen anför bör de asylsökandes möjlighet att ordna eget boende begränsas endast i bostadsområden där det framstår som meningsfullt och nödvändigt; dvs. i områden som har särskilda socioekonomiska utmaningar. Ett problem när det gäller att identifiera dessa områden är att det i dag saknas ett enhetligt och allmänt tillgängligt sätt att mäta social och ekonomisk utsatthet för mindre geografiska områden än kommuner. Det är exempelvis inte möjligt att utan vidare ta del av utvecklingen av utbildningsnivå, sysselsättning och arbetslöshet för geografiskt avgränsade stadsdelar eller bostadsområden inom samtliga kommuner.

Att det saknas relevant statistik på områdesnivå har uppmärksammats inom ramen för regeringens arbete för att minska och motverka segregation. Regeringen har den 30 augusti 2018 gett i uppdrag åt Statistiska centralbyrån (SCB) att ta fram en rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation. Uppdraget innebär att SCB ska slå samman mindre områden (s.k. demografiska statistikområden) till namngivna bostadsområden baserat på geografi, i syfte att förbättra möjligheterna att analysera och redovisa statistik på områdesnivå. Uppdraget ska genomföras i samarbete med Delegationen mot segregation (Delmos) och slutredovisas senast den 16 december 2019. Regeringen har även gett Delmos i uppgift att utveckla ett uppföljningssystem som skapar förutsättningar för en långsiktig och regelbundet återkommande tvärsektoriell uppföljning av segregationen i Sverige. Uppdraget ska genomföras i samarbete med SCB och redovisas senast i december 2018.

Den områdesindelning som SCB har fått i uppdrag att ta fram kan framöver möjliggöra uppföljning av områdesspecifika variationer inom kommuner och mellan områden och kommuner i hela landet, samt visa tydligare på hur olika områden förhåller sig till varandra i fråga om socioekonomiska förhållanden. Den möjligheten ligger dock fortfarande en bit fram i tiden.

Däremot finns det redan i dag tillgänglig och jämförbar statistik på kommunnivå, som innebär att det i viss mån är möjligt att fastställa vilka kommuner som har delområden med socioekonomiska utmaningar. Regeringen har under arbetet med förordningen (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden identifierat de kommuner med delområden som har störst socioekonomiska utmaningar utifrån kriterierna arbetslöshet, utbildningsnivå, sysselsättningsgrad och valdeltagande. Det rör sig om 32 kommuner som har områden som kraftigt avviker negativt från rikssnittet avseende de nämnda kriterierna.

Vilka dessa kommuner är framgår av bilagan till förordningen: Borlänge, Borås, Botkyrka, Eskilstuna, Filipstad, Gävle, Göteborg, Halmstad, Helsingborg, Huddinge, Järfälla, Jönköping, Karlskrona, Katrineholm, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Malmö, Motala, Norrköping, Nyköping, Perstorp, Sandviken, Stockholm, Södertälje, Trollhättan, Uddevalla, Uppsala, Västerås, Växjö, Åstorp och Örebro.

Regeringen har gett i uppdrag till Tillväxtverket att i samarbete med Delegationen mot segregation vid behov lämna förslag till utveckling av den urvalsmodell som legat till grund för valet av kommuner. Det innebär att kretsen av kommuner framöver kan komma att förändras utifrån både urvalsmodellen och situationen i enskilda kommuner.

De i bilagan till förordningen angivna kommunerna är alltså sådana som har konstaterats innefatta ett eller flera delområden som präglas av socioekonomiska utmaningar. Som anförts ovan är det framförallt i sådana områden som en obegränsad möjlighet till eget boende riskerar att leda till ökad trångboddhet, försämrade förutsättningar för planering av bl.a. skolverksamheten samt ökad segregation. Den typen av utmaningar kan antas innebära svårigheter för kommunen att i längden erbjuda en välfärd av hög kvalitet som främjar integrationen i samhället och i arbetslivet.

Som utredningen redovisar har vissa mindre kommuner, främst i glesbygdsområden, tagit emot ett stort antal asylsökande i eget boende i förhållande till antalet invånare. Det rör sig företrädesvis om sådana kommuner där Migrationsverket har eller har haft anläggningsboenden. Dessa kommuner har i mindre utsträckning än de ovan angivna kommunerna områden med sådana socioekonomiska utmaningar som innebär en risk för att eget boende leder till boendesociala problem (Boverket, Boendesituationen för nyanlända, Slutrapport, 2015, s. 66 f.). Det kan dock finnas skäl att återkomma i frågan om vilken betydelse det bör ha att en kommun har tagit emot ett stort antal asylsökanden och nyanlända.

Sammanfattningsvis finns det i nuläget skäl att utgå från att de 32 kommuner som har valts ut inom ramen för regeringens långsiktiga satsning på områden och kommuner med socioekonomiska utmaningar är representativa även när det gäller behovet av en möjlighet att begränsa asylsökandes rätt till dagersättning när de bor i vissa områden. Dessa kommuner bör alltså kunna omfattas av en områdesbegränsning, eller av en social prövning av enskilda boenden. Jämfört med utredningens förslag

innebär detta att regeringen, i stället för att ange kriterier för att Migrationsverket ska kunna pröva om en viss kommun har områden med socioekonomiska utmaningar, själv anger i vilka kommuner som rätten till dag-ersättning kan begränsas. Urvalsmodellen bör dock övervägas på nytt när det finns skäl för det.

Kommunerna bör få anmäla vilka områden inom kommunen som ska omfattas

Som utredningen anför är det viktigt att en ordning med begränsning av eget boende för asylsökande bygger på samråd och dialog med de berörda kommunerna. De kommuner som regeringen har bedömt ha socioekonomiska utmaningar bör därför inte per automatik omfattas av en begränsning av rätten att ordna eget boende inom kommunen med bibehållen dagersättning. Kommunerna får anses bäst lämpade att själva avgöra vilka stadsdelar eller bostadsområden som bör omfattas av en områdesbegränsning eller en social prövning.

Utgångspunkten bör därför vara att en kommun som vill omfattas av en begränsning av eget boende ska anmäla det till Migrationsverket och då ange vilket eller vilka bostadsområden inom kommunen det gäller. Kommunen förutsätts ange endast de områden där en områdesbegränsning alternativt en social prövning behövs, dvs. de områden där antalet asylsökande som har ordnat eget boende har bäring på de socioekonomiska utmaningar som området står inför. Det kan t.ex. handla om långtidsarbetslöshet, utbredd trångboddhet, hög andel personer i långvarigt försörjningsstöd eller utan sysselsättning, hög andel unga som varken arbetar eller studerar, hög andel elever som saknar behörighet till gymnasieskolan samt områden där det sedan tidigare bor många asylsökande i eget boende i förhållande till områdets storlek.

De bostadsområden som kommunerna anger bör vara tydligt avgränsade. Många kommuner använder begreppet stadsdelar för att dela in städer och tätorter i mindre områden. Det är lämpligt att kommunerna använder sig av stadsdelar även i detta sammanhang. För vissa kommuner kan det dock vara aktuellt att använda sig av andra former av indelningar, exempelvis s.k. primärområden eller stadsdelsområden. Kommunerna bör där-
emot inte ange områden som inte följer av den administrativa indelning som kommunen använder sig av i andra sammanhang. Ett lämpligt sätt att ytterligare tydliggöra områdets avgränsning, och möjliggöra för Migrationsverket att skapa ett enkelt söksystem, är att i anmälan ange vilka postnummer som det inbegriper.

I den mån en stadsdel endast delvis har socioekonomiska utmaningar får kommunen avgöra huruvida behovet av en reglering av eget boende är så stort i de utsatta delarna att hela stadsdelen bör omfattas. Kommunerna bör inte, annat än i rena undantagsfall, ange en hel tätort.

Kommunerna bör samråda med länsstyrelsen

Kommunernas uppgift att ange vilka stadsdelar eller bostadsområden som de vill ska omfattas av en områdesbegränsning eller en social prövning torde ofta inte innebära några svårigheter. I vissa fall kan det dock finnas ett behov av stöd för kommunerna. Det är även viktigt att det inte uppstår några omotiverade skillnader mellan de stadsdelar eller bostadsområden

som väljs ut. En statlig myndighet bör därför ges i uppgift att stödja kommunernas arbete med att välja ut områden och medverka till att urvalet i möjligaste mån är likvärdigt och jämförbart mellan kommunerna.

Länsstyrelserna har i uppdrag att ta fram och sammanställa en lägesbild för kommunerna avseende vilken påverkan som aktuella förändringar i antal asylsökande och nyanlända har för olika verksamheter inom kommunerna. Lägesbilden ska även omfatta en bedömning av beredskap och kapacitet i förhållande till lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Länsstyrelsen i Jönköping har i uppdrag att samordna redovisningen. Vidare har länsstyrelserna i uppdrag att samordna arbetet med tidiga insatser för asylsökande i hela landet.

Länsstyrelserna bör därför få i uppgift att, med utgångspunkt i sin kännedom om de förhållanden som gäller för asylsökande i kommunerna, stödja kommunerna i att göra välgrundade bedömningar och aktivt främja samverkan och kunskapsutbyte i syfte att urvalet av områden ska bli likvärdigt. Det kan vidare övervägas att ge Länsstyrelsen i Jönköpings län i uppdrag att samordna länsstyrelsernas genomförande av uppdraget.

En kommun bör rådgöra med länsstyrelsen i sitt län innan kommunen gör en anmälan till Migrationsverket. Det bör ske genom att länsstyrelsen ges tillfälle att yttra sig i fråga om vilket eller vilka bostadsområden eller stadsdelar inom kommunen som anmälan bör avse. Länsstyrelserna bör alltså endast ha en rådgivande och stödjande funktion.

Vad begränsningen av eget boende innebär

En kommun bör senast den 1 september anmäla vilket eller vilka bostadsområden som ska omfattas av en begränsning av rätten till dagersättning vid eget boende, för att reglerna ska gälla gentemot asylsökande som flyttar till eller inom bostadsområdet under nästa kalenderår. En asylsökande som redan bor i ett bostadsområde med socioekonomiska utmaningar när reglerna börjar gälla ska dock fortfarande ha rätt till dagersättning. Inledningsvis bör begränsningen gälla ett år i taget, för att möjliggöra en utvärdering av systemet och eventuella förändringar när det gäller berörda kommuner och områden. En ny anmälan bör därför göras av kommunen varje år, i vart fall till en början, om kommunen vill fortsätta att omfattas av begränsningen under året därpå.

Migrationsverket ska inte göra någon prövning av om de stadsdelar eller bostadsområden som kommunerna har angett har socioekonomiska utmaningar. Migrationsverket ska däremot upprätta en förteckning över de kommuner som har gett in en anmälan och vilka stadsdelar eller områden som dessa kommuner har angett och hålla den tillgänglig. Förteckningen ska upprättas senast två månader efter sista dag för anmälan, dvs. den 1 november. Förteckningen bör publiceras på Migrationsverkets webbplats. Som anges ovan kan kretsen av kommuner som har möjlighet att göra en anmälan komma att förändras. Förteckningen bör emellertid alltid gälla under hela det kommande kalenderåret.

Efter att Migrationsverket publicerat förteckningen bör en asylsökande som under nästa kalenderår flyttar till eget boende inom de angivna områdena, eller som redan bor i eget boende i något av områdena men som flyttar till ett annat eget boende, inte ha rätt till dagersättning alternativt endast ha rätt till sådan ersättning om boendet blir godkänd vid en social prövning.

Två månader bör vara en rimlig tid från att förteckningen publiceras till dess att reglerna börjar tillämpas mot enskilda, för att möjliggöra för enskilda asylsökanden att anpassa sig till den nya ordningen och för Migrationsverket att nå ut med information i den omfattning som behövs. Av 2 a § förordningen om mottagande av asylsökande m.fl. följer att Migrationsverket ska informera de asylsökande om de förmåner som finns och vad de ska göra för att få dessa.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Bestämmelserna om när en asylsökande inte är berättigad till dagersättning får verkan när en asylsökande efter den 1 januari 2020 bor i ett bostadsområde med socioekonomiska utmaningar som omfattas av regelverket.

Skälen för förslaget: De nya bestämmelserna bör träda i kraft den 1 juli 2019.

Som framgår ovan bör regelverket utformas så att Migrationsverket efter anmälan från berörda kommuner varje år publicerar en förteckning över de bostadsområden där asylsökande som ordnar eget boende inte har rätt till dagersättning. Begränsningen av asylsökandes rätt till dagersättning inom de angivna bostadsområdena gäller under det kalenderår som följer efter publiceringen.

För kommunerna gäller enligt förslaget att en anmälan om vilka bostadsområden som ska tas in i förteckningen ska göras senast den 1 september varje år. Migrationsverket har sedan på sig till den 1 november samma år att upprätta förteckningen, och förutsätts inte betala ut dagersättning till asylsökande som efter följande årsskifte flyttat till eget boende i de bostadsområden som finns med i förteckningen. Denna ordning ger kommunerna, länsstyrelserna och Migrationsverket den tid som behövs för att vidta nödvändiga åtgärder och bör kunna tillämpas så snart lagen har trätt i kraft.

Förfarandet som leder fram till att förteckningen får giltighet är vidare utformat så att enskilda asylsökande i god tid får vetskap om vilka förutsättningar som gäller för att ordna eget boende under det följande kalenderåret. Om den asylsökande redan bor i ett bostadsområde som tas in i förteckningen när förteckningen får verkan den 1 januari varje år, kvarstår rätten till dagersättning så länge den asylsökande inte flyttar inom området.

Med hänsyn till detta bör undantaget från rätten till dagersättning få verkan första gången från den 1 januari 2020. Det behövs därmed inte några särskilda övergångsbestämmelser.

Vad som sägs ovan torde vara giltigt även i fråga om ikraftträdande och behov av övergångsbestämmelser vid ett införande av social prövning av enskilda boenden, om en sådan prövning införs innan utredningens förslag

till ett nytt sammanhållet system för mottagandet av asylsökande genomförs.

7 Kostnader och andra konsekvenser

Bedömning: Förslaget innebär ökade utgifter för Migrationsverket. Framför allt får det antas innebära att fler asylsökande kommer att bo i Migrationsverkets asylboenden och därmed leda till ökade kostnader för sådana boendeplatser. Förslaget bedöms även leda till ökade administrativa kostnader för Migrationsverket. Kostnaderna för dagersättning till asylsökande bedöms däremot minska.

Förslaget väntas medföra att färre asylsökande väljer att bo i ett eget boende i kommuner som har bostadsområden med socioekonomiska utmaningar.

Skälen för bedömningen

I betänkandet finns en utförlig konsekvensanalys (se avsnitt 11 och 14). Konsekvenserna av det alternativa förslag med en modell för områdesbegränsning som behandlas närmare i denna promemoria redovisas dock inte. Vidare bör det observeras att utredningens konsekvensanalys när det gäller social prövning utgår från att utredningens förslag till ett nytt sammanhållet system för mottagandet av asylsökande och nyanlända genomförs. Promemorians förslag utgår däremot från att en modell för begränsning av möjligheten till eget boende tills vidare förs in i befintlig lagstiftning. Här behövs det därför kompletterande överväganden.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget omfattar asylsökande som kommer till Sverige från den 1 januari 2020 och som har för avsikt att ordna eget boende i ett sådant bostadsområde som omfattas av begränsningen av rätten till dagersättning. Därutöver omfattas asylsökande som sedan tidigare bor i Sverige och som från den 1 januari 2020 flyttar till, eller inom, ett av de berörda bostadsområdena.

År 2020 och 2021 väntas i genomsnitt ca 36 000 respektive 30 000 asylsökande vara inskrivna hos Migrationsverket som asylsökande varav ca hälften antas vilja bo i eget boende. Om möjligheten till eget boende inte begränsas kan det antas att ca 60 procent av dessa, dvs. ca 9 000–11 000 per år, skulle ha valt ett eget boende i någon av de kommuner som har bostadsområden med socioekonomiska utmaningar som anges ovan.

Det ligger i sakens natur att det är svårt att uppskatta hur stor andel av de asylsökande som på grund av utebliven dagersättning kommer att välja att i stället bo i ett offentligt ordnat boende. Mottagandeutredningen antar i betänkandet att hälften av de asylsökande som inte får sitt boende godkänt vid en social prövning, dvs. som inte berättigas dagersättning, väljer att flytta till ett offentligt ordnat boende (bet. s. 427 och s. 493). Utredningens antagande bygger på att de asylsökande under den föreslagna obligatoriska vistelsen i ett ankomst- eller mottagandecenter informerats

om fördelarna med att välja ett offentligt ordnat boende och konsekvenserna av att ordna eget boende inom vissa områden.

Eftersom förslaget i denna promemoria utgår från att en begränsning av möjligheten till eget boende görs innan utredningens förslag om ankomst- eller mottagandecenter har genomförts, finns det inte fullt ut samma förutsättningar för de asylsökande att fatta väl underbyggda beslut om var de ska bo. Med utredningens förslag om en prövning av boendet i det enskilda fallet ställs också färre asylsökande inför valet att bo i eget boende utan dagersättning.

Mot den bakgrunden bedöms att ca 40 procent av de asylsökande som utifrån nuvarande ordning skulle ha bosatt sig på egen hand i ett bostadsområde som omfattas av begränsningen i stället flyttar till ett statligt asylboende. Följaktligen antas ca 60 procent av de asylsökande som väljer eget boende ändå ordna eget boende i en sådan kommun.

Innebörden av detta är vid ett införande av områdesbegränsning, att en förhållandevis stor grupp asylsökande – ca 4 000 personer i genomsnitt per månad – som annars hade valt att bo i eget boende i ett bostadsområde med socioekonomiska utmaningar i stället kommer att bo i ett av Migrationsverkets asylboenden. Det innebär att Migrationsverket kommer att behöva utöka sitt boendebestand för att bereda boende åt denna grupp.

Förslaget medför å andra sidan att en grupp asylsökande kommer att välja att bo i ett eget boende trots att de då inte har rätt till dagersättning. Det innebär att Migrationsverkets utgifter för dagersättning till asylsökande kommer att minska.

Vidare kommer enligt förslaget Migrationsverket vid bedömningen av om en asylsökande har rätt till dagersättning att behöva ta hänsyn till var den asylsökande bor, vilket är en ny bedömningsgrund för myndigheten. Det innebär visst merarbete och därmed ökade utgifter för Migrationsverket.

Utifrån en uppskattning som bygger på att en områdesbegränsning får genomslag den 1 januari 2020 och att i genomsnitt 9 000–11 000 asylsökande ordnar eget boende i kommuner som har områden med socioekonomiska utmaningar år 2020 och 2021 är bedömningen sammanfattningsvis att statens utgifter inom utgiftsområde 8 Migration ökar med ca 73 miljoner kr 2020 och ca 64 miljoner kr 2021 (se tabell 7.1).

År 2019 bedöms utgiftsökningarna enbart bestå av uppstartskostnader och informationsinsatser hos Migrationsverket. Då dessa bedöms vara av mindre omfattning bedöms Migrationsverket kunna hantera dessa utgifter inom befintliga anslagsramar.

Tabell 7.1 Ekonomiska konsekvenser 2020 och 2021 (tusen kr) av en områdesbegränsning

År	2020	2021
Fler platser i Migrationsverkets asylboenden (anslag 1:2.3) ²	218 000	178 000
Färre asylsökande berättigade till dagersättning (anslag 1:2) ³	-149 000	-117 000
Administration Migrationsverket (anslag 1:1)	2 000	1 000
Prövning Migrationsverket (anslag 1:1)	2 000	2 000
Summa utgiftsförändring	73 000	64 000

Det som sägs ovan om kostnaderna för förslaget är baserat på Migrationsverkets utgiftsprognos från juli 2018, medan utredningen bygger sin analys på motsvarande prognos från oktober 2017.

När det gäller social prövning av enskilda boenden har utredningen gjort en kostnadsberäkning, som dock bygger på att utredningens förslag i övrigt genomförs. Vid ett genomförande endast av förslaget om social prövning uppskattas utgiftseffekten till vad som framgår av tabell 7.2. Beräkningen bygger på att Migrationsverkets kostnad per social prövning av boendet uppgår till vad utredningen uppskattar, dvs. 1 500 kr samt att 20 procent av de som får sitt boende prövat (dvs. asylsökande som ordnar eget boende i ett område med socioekonomiska utmaningar) får sitt boende godkänt vid prövningen. Detta antagande är lägre än Mottagandeutredningens eftersom det i den här modellen saknas ankomstcenter/mottagandecenter. I övrigt är de antaganden som ligger till grund för beräkningen desamma som ovan.

Tabell 7.2 Ekonomiska konsekvenser 2020 och 2021 (tusen kr) av social prövning

År	2020	2021
Fler platser i Migrationsverkets asylboenden (anslag 1:2.3) ²	175 000	142 000
Färre asylsökande berättigade till dagersättning (anslag 1:2) ³	-119 000	-94 000
Administration Migrationsverket (anslag 1:1)	2 000	1 000
Prövning Migrationsverket (anslag 1:1)	17 000	16 000
Summa utgiftsförändring	74 000	66 000

Båda förslagen kan antas leda till en viss ökning av antalet mål hos de allmänna förvaltningsdomstolarna till följd av att Migrationsverket kommer att fatta fler överklagbara avslagsbeslut i fråga om dagersättning. Ökningen bedöms bli av mindre omfattning och bedöms därför kunna hanteras av domstolarna inom befintliga anslagsramar.

För länsstyrelserna innebär förslaget att de får den nya uppgiften att vid behov ge de berörda kommunerna stöd i fråga om urvalet av bostads-

² Kostnaden per person antas uppgå till 143 kr/dygn 2020 och 149 kr/dygn 2021.

³ Den genomsnittliga dagersättningen antas uppgå till 61 kr/dygn för asylsökande i eget boende 2020 och 2021.

områden med socioekonomiska utmaningar. Uppgiften ligger nära länsstyrelsernas befintliga uppdrag och bedöms inte medföra några nämnvärda kostnader.

Konsekvenser för kommunerna

Förslaget bedöms minska koncentrationen av asylsökande, och därmed i förlängningen nyanlända invandrare, i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar samt medföra att asylsökande i större utsträckning bor i Migrationsverkets boenden eller i kommuner eller områden där förutsättningarna för integration är bättre. Konsekvensen av detta väntas bli att kommuner som har områden med socioekonomiska utmaningar avlastas och att deras förutsättningar att erbjuda välfärdstjänster till såväl asylsökande som övriga kommuninvånare förbättras. Dock kan konsekvenserna för vissa kommuner delvis bli de motsatta, om ett flertal asylsökande väljer att bo i kommunen utan rätt till dagersättning. I en sådan situation är det viktigt att i möjlig mån följa upp förhållandena för de asylsökande och genomföra informationsinsatser om möjligheten och fördelarna med att välja ett offentligt ordnat boende.

När en högre andel asylsökande väljer att bo i Migrationsverkets asylboenden istället för i eget boende, torde kommunernas planeringsförutsättningar förbättras.

Förslaget innebär att de kommuner som bedömts ha områden med socioekonomiska utmaningar själva avgör om de vill att vissa bostadsområden ska omfattas av en begränsning av eget boende eller inte. Förslaget bedöms därför inte inskränka den kommunala självstyrelsen.

Det är alltså upp till kommunerna att bestämma om de vill införa begränsningen. Förslaget innebär inte några nya åtaganden för kommunerna som medför ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Av de asylsökande som bor i eget boende var under 2017 och första halvåret 2018 i genomsnitt ca 16 procent barn (exklusive ensamkommande barn). Som anges i betänkandet leder eget boende i vissa fall till trångboddhet och ohälsa för barn och unga som riskerar att få svårare att klara sin skolgång (bet. s. 451 f.). Ett av syftena med att inskränka möjligheterna till eget boende är att sådana negativa effekter ska begränsas.

Även om bedömningen är att vissa asylsökande fortsatt kommer att välja att bo i eget boende i områden där de inte är berättigade till dagersättning kan framförallt barnfamiljer antas välja anläggningsboende i stället. Detta särskilt eftersom de ekonomiska konsekvenserna för barnfamiljer blir mer kännbara än för enskilda. Förslaget väntas därför i huvudsak leda till bättre boende och bättre integrationsförutsättningar för asylsökande barn. De barn vars föräldrar väljer att bo i ett boende som inte berättigar till dagersättning kan komma att påverkas negativt. Det är viktigt att följa upp situationen för dessa barn och att informera familjerna om möjligheterna att byta boende.

Övriga konsekvenser

Förslaget bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU, se avsnitt 4.

När det gäller konsekvenser för jämställdhet mellan kvinnor och män eller flickor och pojkar respektive för företag, se bet. s. 449 f.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

18 a §

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 har inte rätt till dag- ersättning eller särskilt bidrag under den tid som han eller hon i strid med föreskrifter om begränsad rätt till dagersättning m.m. som meddelats med stöd av andra stycket bor i eget boende i en socialt och ekonomiskt utsatt del av en kommun. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt att utlänningen inte får sådant bistånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om

- 1. vilka delar av kommuner som, efter en anmälan av respektive kom- mun, ska anses vara socialt och ekonomiskt utsatta, och*
- 2. de närmare förutsättningar som ska gälla för att utlänningen inte ska ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om asylsökandes m.fl. rätt till dagersättning och särskilt bidrag samt ett bemyndigande för regering- en. Övervägandena finns i avsnitt 4 och 5.

Av *första stycket* framgår att asylsökande och vissa andra utlänningar (se 1 § första stycket 1 och 2) inte har rätt till dagersättning eller särskilt bidrag enligt 17 och 18 §§ under den tid som han eller hon, i strid med föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket, bor i eget boende i en socialt och ekonomiskt utsatt del av en kommun.

Om en asylsökande inte utnyttjar en erbjuden plats på en förläggning, ska han eller hon anses ha ordnat sin bostad på egen hand. Av 3 och 14 §§ framgår att Migrationsverket ska erbjuda boende åt asylsökande som inte själv ordnar bostad. En asylsökande bor där han eller hon regelmässigt tillbringar eller, när byte av boende har skett, kan antas komma att regel- mässigt tillbringa sin dygnsvila, jfr 7 § folkbokföringslagen (1991:481).

Bestämmelsen är tillämplig endast om regeringen meddelar sådana före- skrifter om asylsökandes eget boende som avses i andra stycket. Så kan ske genom tillägg i förordningen (1994:361) om mottagande av asylökan- de m.fl.

En asylsökande har alltså rätt till dagersättning och särskilt bidrag om det skulle vara uppenbart oskäligt att neka den asylsökande sådant bistånd. Sådana situationer torde framförallt uppkomma i fråga om rätten till dag- ersättning. Ett exempel kan vara en asylsökande barnfamilj som har ordnat eget boende i ett socialt och ekonomiskt utsatt område innan rätten till dagersättning vid eget boende i området föll bort. Om familjen därefter flyttar inom området och barnen i familjen går i skola eller förskola, är det normalt uppenbart oskäligt att familjen nekas dagersättning.

Ett annat exempel kan vara ett ensamkommande barn som har anvisats till en kommun och erbjudits boende i ett område som omfattas av en begränsning av rätten till dagersättning och som sedermera fyller 18 år. I sådana fall kan det vara uppenbart oskäligt att den unge med omedelbar verkan efter 18-årsdagen nekas dagersättning på den grunden att han eller hon är bosatt i det aktuella området. Detta i synnerhet om den unge är etablerad i området genom att han eller hon t.ex. går i skolan där eller om kommunen har erbjudit den unge fortsatt möjlighet till boende i området.

Även andra omständigheter än de nu nämnda kan efter en bedömning i det enskilda fallet innebära att det anses uppenbart oskäligt att neka en asylsökande dagersättning eller särskilt bidrag. Kravet på att det ska vara uppenbart oskäligt innebär att undantaget ska tillämpas restriktivt och att det måste handla om starka skäl. Endast den omständigheten att den asylsökande har familj och vänner i ett visst bostadsområde innebär inte att det är uppenbart oskäligt att dra in dagersättningen.

Frågan om det är uppenbart oskäligt att den asylsökande inte beviljas dagersättning eller särskilt bidrag prövas av Migrationsverket i samband med att myndigheten prövar eller omprövar en ansökan om dagersättning eller särskilt bidrag. Migrationsverket ska självant beakta om det finns tillräckligt starka skäl. Myndigheten behöver dock inte göra någon särskild undersökning för att utreda om det finns sådana skäl eller inte.

Av *andra stycket* framgår att regeringen får meddela föreskrifter om vilka delar av kommuner (bostadsområden) som, efter anmälan av respektive kommun, ska anses vara socialt och ekonomiskt utsatta, och de närmare förutsättningar som ska gälla för att utlännningen inte ska ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag enligt första stycket.

Bemyndigandet innebär att regeringen får bestämma vilka delar av kommuner som är att anse som socialt och ekonomiskt utsatta och som därmed omfattas av första stycket. Avsikten är att regeringen ska beakta faktorer som t.ex. utbildningsnivå, andelen mottagare av försörjningsstöd, sysselsättning och arbetslöshet. Regeringen kan även välja att peka ut vilka kommuner som ska komma i fråga för en begränsning av rätten till bistånd och överlåta det närmare urvalet av bostadsområden åt respektive kommun. Vidare är det enligt bemyndigandet de berörda kommunerna som, genom att göra en anmälan till Migrationsverket, avgör om de vill att vissa bostadsområden ska omfattas av en begränsning eller inte.

Regeringen får också ange de närmare förutsättningarna för när en asylsökande som bor i ett av de socialt och ekonomiskt utsatta bostadsområdena förlorar sin rätt till dagersättning och särskilt bidrag enligt första stycket. Sådana förutsättningar kan exempelvis vara att den berörda kommunen har anmält att en begränsning av rätten till bistånd ska gälla för området, och att den asylsökande har flyttat till eget boende inom området först efter det att området kom att omfattas av begränsningen.

Socialnämnden

11.

Redovisning av statsbidrag för habiliteringsersättning 2018

Sn/2018:153

Sammanfattning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2018 fördela medel till kommunerna för habiliteringsersättning, vilket i Jönköpings kommun benämns stimulansersättning. Statsbidraget får användas av kommunerna i syfte att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (bilaga 1). Ett statsbidrag omfattande 4 350 000 kronor har fördelats som engångsbelopp enligt fördelningsnyckel under året 2018 till Jönköpings kommun (bilaga 2).

Statsbidraget får enbart användas under 2018 och medel som inte förbrukats måste betalas tillbaka till Socialstyrelsen som skickar ut en faktura i samband med återrapporteringen om medel ska återbetalas (bilaga 1).

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-21

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning, Socialstyrelsen 2018

Fördelning av habiliteringsersättning för 2018, Beslutat 2018-06-08, Socialstyrelsen 2018

Förslag till socialnämnden

- 3 850 000 kronor av statsbidraget används till att retroaktivt betala ut en tillfälligt höjd stimulansersättning avseende år 2018 med 9,50 kronor per utförd timme till deltagare i daglig verksamhet enligt LSS. Utbetalningen sker retroaktivt vid ett tillfälle under året 2018. Resterande del av statsbidraget, 500 000 kronor, används till att täcka de ökade kostnaderna i nuvarande stimulansersättning.

Ärende

En översyn av resursfördelningssystemet samt prissättning av fritt val inom daglig verksamhet har genomförts och är ersatt från 1 januari 2018 med ett reviderat ersättningssystem. Inom ramen för detta beslutade Jönköpings kommun att ersättningen ska benämnas stimulansersättning samt utbetalas utifrån ett gemensamt

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

system, där utbetalning sker utifrån närvarotid. Detta motsvarar en ersättning om 9 kronor per timme och ska vara indexerad enligt tidigare beslutad princip. Beslutet har i dagsläget inneburit en total merkostnad för funktionshinderomsorgen om cirka 0,5 miljoner kronor. Nuvarande system gällande stimulansersättning beräknas under 2018 kosta 3,8 miljoner, kostnaden år 2017 var 3,2 miljoner.

Antalet deltagare inom daglig verksamhet med beslut enligt LSS handlar om cirka 456 stycken, vilka deltar med ett varierat antal timmar per månad. Utöver detta har cirka 182 deltagare beslut om daglig verksamhet enligt SoL. Denna målgrupp berörs inte av statsbidraget.

Alternativa förslag

- Att inte betala ut någonting alls i år med hänsyn till att statsbidraget endast är tillfälligt. Innebär att 3 850 000 kronor av statsbidraget återbetalas till Socialstyrelsen och att 500 000 kronor av statsbidraget används till att finansiera merkostnaden för stimulansersättning i år.
- Alternativet med en generell höjning av stimulansersättningen medför en stadigvarande ändring av regelverket samt en ofinansierad utgift om 3,9 mnkr per år.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningens huvudförslag är att använda statsbidraget till att retroaktivt betala ut en tillfälligt höjd timersättning med stöd av de extra stadsbidrag som fördelats under år 2018. Fördelen med detta förslag innebär att regelverket för stimulansersättning inte ändras samt att ovan nämnda revidering av resursfördelningssystemet kvarstår. Beslutet kräver dock en tydlighet med de förutsättningar som gäller med en tillfälligt höjd timersättning. Den förhöjda timersättningen kommer baseras på antalet timmar personen har deltagit. Detta innebär en ökad ersättning om 9,50 kronor per timme. Efterföljande år innebär samma ersättningsnivå om 9 kronor per timme som under året 2018, men att ersättningen fortsatt är indexerad.

Förvaltningen ser dock en problematik med att statsbidraget endast omfattar målgruppen med beslut om daglig verksamhet enligt LSS. Detta med anledning av att personer med SoL beslut inom daglig verksamhet kan betrakta förslaget som orättvist.

Förslag till beslut med att en tillfälligt höjd timersättning läggs ovanpå den tidigare beslutade stimulansersättningen medför en möjlighet att i händelse av att Socialstyrelsen även kommande år beslutar om ett tillskott av medel, ge möjlighet till att hantera frågan på liknande sätt. Detta innebär inte heller någon kostnadsökning inför året 2019.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Christina Blom
Områdeschef

Beslutet expedieras till:
Christina Blom

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2018 fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas av kommunerna i syfte att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning).

Bidragets storlek

Statsbidraget som ska fördelas efter rekvisition omfattar totalt **350 000 000 kronor under 2018**. Hur mycket pengar som varje kommun kan rekvirera för 2018 framgår av Socialstyrelsens **fördelningsnyckel** för ändamålet. Denna är framräknad utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunen, enligt den senaste statistik som Socialstyrelsen har.

Vilka kan rekvirera medlen?

Samtliga kommuner som avser att betala eller betalar ut dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet.

Vad kan ni rekvirera medel för?

Statsbidraget får rekquiras för att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning).

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2018 och de kan användas till och med den 31 december 2018.

Hur får ni del av medlen?

Medlen till kommuner betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

1. Varje kommun får rekquirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller och publicerar på Socialstyrelsens webbsida för statsbidraget.
2. Av Socialstyrelsens fördelningsnyckel framgår hur mycket medel som varje kommun kan rekquirera för 2018.
3. Endast **en rekvisition per kommun** ska lämnas till Socialstyrelsen.
4. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast **den 1 juni 2018** och medlen betalas ut vanligtvis inom 15 arbetsdagar.

5. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun. Behörig företrädare framgår av er delegationsordning.

Om inte alla medel rekvireras?

Medel som inte har rekvirerats senast **den 1 juni 2018** kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner som har angivit i rekvisitionsblanketten att de önskar ta del av dessa medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Under **våren 2019** ska ni återrapportera till Socialstyrelsen hur ni har använt 2018 års medel. Ett formulär för återrapportering kommer att skickas till er i december. Frågorna gäller i huvudsak vilka aktiviteter som ni har genomfört och hur aktiviteterna, och i den mån det är möjligt hur resultatet, förhåller sig till de ändamål som anges ovan.

Om ni inte har använt hela statsbidraget under perioden den 1 januari – den 31 december 2018 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalningsskyldiga om medlen inte används i enlighet med syftet för statsbidraget. Återbetalningen ska ske senast vid den tidpunkt som Socialstyrelsen meddelar. Socialstyrelsen kommer att fakturera eventuellt återstående medel.

Information

Frågor om statsbidraget kan ställas till utredare Peter Redving, telefon 075-247 39 92, e-post peter.redving@socialstyrelsen.se

Behörighet och statsbidrag

Fördelning av habiliteringsersättning för 2018

Beslutat 2018-06-08

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Ale kommun	945 000	945 000	1 944 769	2 889 769
Alingsås kommun	1 855 000	0	0	0
Alvesta kommun	630 000	630 000	0	630 000
Aneby kommun	315 000	0	0	0
Arboga kommun	385 000	385 000	0	385 000
Arjeplogs kommun	0	0	0	0
Arvidsjaurs kommun	245 000	245 000	0	245 000
Arvika kommun	700 000	700 000	1 473 309	2 173 309
Askersunds kommun	350 000	350 000	742 548	1 092 548
Avesta kommun	630 000	0	0	0
Bengtsfors kommun	210 000	210 000	0	210 000
Bergs kommun	210 000	210 000	0	210 000
Bjurholms kommun	35 000	35 000	35 359	70 359
Bjuvs kommun	490 000	490 000	1 001 850	1 491 850
Bodens kommun	1 645 000	0	0	0
Bollebygds kommun	210 000	210 000	0	210 000
Bollnäs kommun	1 260 000	0	0	0
Borgholms kommun	385 000	385 000	0	385 000
Borlänge kommun	2 625 000	2 625 000	0	2 625 000
Borås stad	3 745 000	3 745 000	0	3 745 000
Botkyrka kommun	3 360 000	3 360 000	0	3 360 000
Boxholms kommun	210 000	210 000	447 886	657 886
Bromölla kommun	280 000	32 280	0	32 280
Bräcke kommun	210 000	210 000	0	210 000
Burlövs kommun	455 000	150 000	0	150 000
Båstads kommun	175 000	64 000	0	64 000
Dals-Eds kommun	245 000	245 000	0	245 000

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Danderyds kommun	805 000	805 000	1 661 893	2 466 893
Degerfors kommun	490 000	490 000	1 001 850	1 491 850
Dorotea kommun	70 000	70 000	0	70 000
Eda kommun	280 000	280 000	565 751	845 751
Ekerö kommun	980 000	980 000	1 980 128	2 960 128
Eksjö kommun	630 000	630 000	0	630 000
Emmaboda kommun	350 000	0	0	0
Enköpings kommun	1 680 000	1 680 000	0	1 680 000
Eskilstuna kommun	3 920 000	3 920 000	0	3 920 000
Eslövs kommun	1 715 000	1 000 000	0	1 000 000
Essunga kommun	210 000	210 000	412 527	622 527
Fagersta kommun	665 000	0	0	0
Falkenbergs kommun	1 715 000	1 715 000	3 524 156	5 239 156
Falköpings kommun	1 190 000	0	0	0
Falu kommun	2 030 000	2 030 000	0	2 030 000
Filipstads kommun	490 000	490 000	0	490 000
Finspångs kommun	840 000	0	0	0
Flens kommun	560 000	560 000	1 178 648	1 738 648
Forshaga kommun	420 000	420 000	0	420 000
Färgelanda kommun	140 000	140 000	0	140 000
Gagnefs kommun	350 000	0	0	0
Gislaveds kommun	945 000	0	0	0
Gnesta kommun	455 000	455 000	0	455 000
Gnosjö kommun	245 000	40 000	0	40 000
Grums kommun	315 000	315 000	0	315 000
Grästorps kommun	210 000	210 000	0	210 000
Gullspångs kommun	210 000	0	0	0
Gällivare kommun	490 000	0	0	0
Gävle kommun	3 605 000	0	0	0
Göteborgs stad	17 500 000	17 500 000	0	17 500 000
Götene kommun	455 000	455 000	0	455 000
Habo kommun	175 000	0	0	0
Hagfors kommun	490 000	0	0	0
Hallsbergs kommun	665 000	665 000	0	665 000
Hallstahammars kommun	910 000	910 000	0	910 000
Halmstads kommun	3 150 000	0	0	0
Hammarö kommun	420 000	0	0	0
Haninge kommun	2 415 000	0	0	0
Haparanda stad	455 000	455 000	0	455 000
Heby kommun	595 000	595 000	0	595 000

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Hedemora kommun	735 000	0	0	0
Helsingborgs stad	4 620 000	4 620 000	0	4 620 000
Herrljunga kommun	245 000	0	0	0
Hjo kommun	280 000	0	0	0
Hofors kommun	385 000	385 000	0	385 000
Huddinge kommun	2 835 000	0	0	0
Hudiksvalls kommun	1 680 000	1 680 000	0	1 680 000
Hultsfreds kommun	700 000	700 000	1 426 164	2 126 164
Hylte kommun	350 000	0	0	0
Håbo kommun	490 000	490 000	0	490 000
Hällefors kommun	280 000	280 000	565 751	845 751
Härjedalens kommun	280 000	280 000	589 324	869 324
Härnösands kommun	1 610 000	1 610 000	0	1 610 000
Härryda kommun	1 085 000	1 085 000	0	1 085 000
Hässleholms kommun	2 485 000	2 485 000	0	2 485 000
Höganäs kommun	700 000	700 000	1 414 377	2 114 377
Högsby kommun	245 000	0	0	0
Hörby kommun	560 000	560 000	1 131 502	1 691 502
Höörs kommun	490 000	0	0	0
Jokkmokks kommun	175 000	175 000	353 594	528 594
Järfälla kommun	2 485 000	2 485 000	0	2 485 000
Jönköpings kommun	4 305 000	4 305 000	0	4 305 000
Kalix kommun	805 000	0	0	0
Kalmar kommun	3 255 000	0	0	0
Karlsborgs kommun	140 000	140 000	0	140 000
Karlshamns kommun	1 330 000	1 330 000	2 722 676	4 052 676
Karlskoga kommun	1 085 000	1 085 000	2 251 217	3 336 217
Karlskrona kommun	2 485 000	500 000	0	500 000
Karlstads kommun	2 730 000	0	0	0
Katrineholms kommun	1 925 000	1 925 000	0	1 925 000
Kils kommun	490 000	490 000	0	490 000
Kinda kommun	455 000	455 000	0	455 000
Kiruna kommun	910 000	0	0	0
Klippans kommun	805 000	0	0	0
Knivsta kommun	350 000	0	0	0
Kramfors kommun	980 000	980 000	0	980 000
Kristianstads kommun	3 325 000	3 325 000	0	3 325 000
Kristinehamns kommun	875 000	875 000	0	875 000
Krokoms kommun	350 000	350 000	0	350 000
Kumla kommun	1 120 000	0	0	0

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Kungsbacka kommun	1 960 000	1 960 000	3 995 615	5 955 615
Kungsörs kommun	560 000	0	0	0
Kungälv kommun	1 890 000	1 890 000	3 877 751	5 767 751
Kävlinge kommun	770 000	0	0	0
Köpings kommun	1 120 000	1 120 000	2 274 790	3 394 790
Laholms kommun	1 225 000	1 225 000	2 486 946	3 711 946
Landskrona stad	1 540 000	1 540 000	0	1 540 000
Laxå kommun	210 000	210 000	0	210 000
Lekebergs kommun	350 000	350 000	0	350 000
Leksands kommun	385 000	385 000	0	385 000
Lerums kommun	1 085 000	0	0	0
Lessebo kommun	210 000	210 000	0	210 000
Lidingö stad	1 575 000	1 575 000	0	1 575 000
Lidköpings kommun	1 785 000	1 785 000	3 665 594	5 450 594
Lilla Edets kommun	385 000	385 000	0	385 000
Lindesbergs kommun	1 120 000	1 120 000	0	1 120 000
Linköpings kommun	5 810 000	2 200 000	0	2 200 000
Ljungby kommun	1 575 000	0	0	0
Ljusdals kommun	630 000	630 000	1 272 939	1 902 939
Ljusnarsbergs kommun	175 000	175 000	0	175 000
Lomma kommun	350 000	350 000	0	350 000
Ludvika kommun	1 015 000	0	0	0
Luleå kommun	3 360 000	60 000	0	60 000
Lunds kommun	3 745 000	3 745 000	7 637 636	11 382 636
Lycksele kommun	805 000	805 000	1 626 534	2 431 534
Lysekils kommun	665 000	665 000	0	665 000
Malmö stad	6 965 000	6 965 000	14 238 063	21 203 063
Malung-Sälens kommun	245 000	245 000	530 391	775 391
Malå kommun	35 000	35 000	0	35 000
Mariestads kommun	1 155 000	0	0	0
Markaryds kommun	420 000	0	0	0
Marks kommun	1 085 000	1 085 000	0	1 085 000
Melleruds kommun	525 000	0	0	0
Mjölby kommun	1 015 000	250 000	0	250 000
Mora kommun	1 155 000	0	0	0
Motala kommun	1 820 000	1 820 000	0	1 820 000
Mullsjö kommun	280 000	0	0	0
Munkedals kommun	280 000	0	0	0
Munkfors kommun	105 000	105 000	0	105 000
Mölnåls stad	2 240 000	0	0	0

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Mönsterås kommun	455 000	0	0	0
Mörbylånga kommun	595 000	0	0	0
Nacka kommun	2 240 000	2 240 000	4 608 512	6 848 512
Nora kommun	455 000	455 000	0	455 000
Norbergs kommun	175 000	175 000	353 594	528 594
Nordanstigs kommun	350 000	0	0	0
Nordmalings kommun	210 000	210 000	0	210 000
Norrköpings kommun	5 495 000	0	0	0
Norrtälje kommun	2 275 000	2 275 000	0	2 275 000
Norsjö kommun	140 000	0	0	0
Nybro kommun	1 050 000	1 050 000	2 156 925	3 206 925
Nykvarns kommun	315 000	315 000	0	315 000
Nyköpings kommun	2 205 000	2 205 000	0	2 205 000
Nynäshamns kommun	980 000	0	0	0
Nässjö kommun	1 330 000	478 261	0	478 261
Ockelbo kommun	210 000	210 000	0	210 000
Olofströms kommun	385 000	385 000	766 121	1 151 121
Orsa kommun	210 000	210 000	0	210 000
Orust kommun	455 000	0	0	0
Osby kommun	455 000	210 000	0	210 000
Oskarshamns kommun	910 000	0	0	0
Ovanåkers kommun	490 000	490 000	0	490 000
Oxelösunds kommun	280 000	0	0	0
Pajala kommun	210 000	210 000	0	210 000
Partille kommun	1 260 000	0	0	0
Perstorps kommun	350 000	0	0	0
Piteå kommun	1 750 000	0	0	0
Ragunda kommun	35 000	0	0	0
Region Gotland	2 800 000	0	0	0
Robertsfors kommun	175 000	175 000	353 594	528 594
Ronneby kommun	1 085 000	1 085 000	2 251 217	3 336 217
Rättviks kommun	560 000	560 000	0	560 000
Sala kommun	910 000	910 000	0	910 000
Salems kommun	490 000	300 000	0	300 000
Sandvikens kommun	1 540 000	1 540 000	3 135 203	4 675 203
Sigtuna kommun	1 365 000	240 200	0	240 200
Simrishamns kommun	945 000	945 000	1 944 769	2 889 769
Sjöbo kommun	665 000	665 000	0	665 000
Skara kommun	840 000	200 000	0	200 000
Skellefteå kommun	3 465 000	3 465 000	0	3 465 000

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Skinnskattebergs kommun	35 000	35 000	0	35 000
Skurups kommun	350 000	350 000	0	350 000
Skövde kommun	2 205 000	500 000	0	500 000
Smedjebackens kommun	350 000	350 000	0	350 000
Sollefteå kommun	910 000	0	0	0
Sollentuna kommun	2 275 000	500 000	0	500 000
Solna stad	1 575 000	150 000	0	150 000
Sorsele kommun	0	0	0	0
Sotenäs kommun	175 000	175 000	0	175 000
Staffanstorps kommun	420 000	420 000	0	420 000
Stenungsunds kommun	770 000	0	0	0
Stockholms stad	25 130 000	25 130 000	0	25 130 000
Storfors kommun	35 000	35 000	58 932	93 932
Storumans kommun	210 000	210 000	0	210 000
Strängnäs kommun	945 000	30 000	0	30 000
Strömstads kommun	350 000	0	0	0
Strömsunds kommun	315 000	315 000	0	315 000
Sundbybergs stad	945 000	90 000	0	90 000
Sundsvalls kommun	3 570 000	0	0	0
Sunne kommun	630 000	100 000	0	100 000
Surahammars kommun	280 000	0	0	0
Svalövs kommun	490 000	490 000	0	490 000
Svedala kommun	385 000	40 000	0	40 000
Svenljunga kommun	245 000	0	0	0
Säffle kommun	420 000	420 000	0	420 000
Säters kommun	350 000	0	0	0
Sävsjö kommun	490 000	0	0	0
Söderhamns kommun	1 085 000	1 085 000	2 239 430	3 324 430
Söderköpings kommun	525 000	525 000	0	525 000
Södertälje kommun	5 005 000	5 005 000	0	5 005 000
Sölvesborgs kommun	770 000	770 000	0	770 000
Tanums kommun	385 000	0	0	0
Tibro kommun	455 000	455 000	0	455 000
Tidaholms kommun	490 000	490 000	0	490 000
Tierps kommun	945 000	161 800	0	161 800
Timrå kommun	700 000	0	0	0
Tingsryds kommun	700 000	700 000	0	700 000
Tjörns kommun	455 000	0	0	0
Tomelilla kommun	420 000	420 000	0	420 000
Torsby kommun	455 000	0	0	0

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Torsås kommun	245 000	245 000	0	245 000
Tranemo kommun	350 000	350 000	730 762	1 080 762
Tranås kommun	945 000	0	0	0
Trelleborgs kommun	1 680 000	1 680 000	0	1 680 000
Trollhättans stad	2 030 000	2 030 000	0	2 030 000
Trosa kommun	280 000	280 000	0	280 000
Tyresö kommun	1 505 000	1 505 000	3 111 630	4 616 630
Täby kommun	1 890 000	1 890 000	0	1 890 000
Töreboda kommun	525 000	525 000	1 096 142	1 621 142
Uddevalla kommun	2 450 000	2 450 000	0	2 450 000
Ulricehamns kommun	840 000	200 000	0	200 000
Umeå kommun	4 550 000	2 000 000	0	2 000 000
Upplands Väsby kommun	1 715 000	338 700	0	338 700
Upplands-Bro kommun	910 000	910 000	1 862 263	2 772 263
Uppsala kommun	8 505 000	8 505 000	0	8 505 000
Uppvidinge kommun	245 000	50 000	0	50 000
Vadstena kommun	140 000	140 000	0	140 000
Vaggeryds kommun	490 000	490 000	1 001 850	1 491 850
Valdemarsviks kommun	385 000	0	0	0
Vallentuna kommun	1 225 000	0	0	0
Vansbro kommun	210 000	0	0	0
Vara kommun	770 000	770 000	0	770 000
Varbergs kommun	2 170 000	2 170 000	0	2 170 000
Vaxholms stad	210 000	210 000	0	210 000
Vellinge kommun	595 000	0	0	0
Vetlanda kommun	945 000	0	0	0
Vilhelmina kommun	245 000	0	0	0
Vimmerby kommun	595 000	200 000	0	200 000
Vindelns kommun	140 000	140 000	294 662	434 662
Vingåkers kommun	455 000	455 000	954 705	1 409 705
Vårgårda kommun	385 000	0	0	0
Vänersborgs kommun	1 330 000	0	0	0
Vännäs kommun	455 000	0	0	0
Värmdö kommun	1 015 000	1 015 000	0	1 015 000
Värnamo kommun	1 155 000	0	0	0
Västerviks kommun	2 030 000	2 030 000	0	2 030 000
Västerås stad	6 230 000	6 230 000	12 752 967	18 982 967
Växjö kommun	3 360 000	3 360 000	6 859 729	10 219 729
Ydre kommun	35 000	35 000	0	35 000
Ystads kommun	980 000	500 000	0	500 000

Kommun	Fördelnings- nyckel (kr)	Rekvirerat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekvirerat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utbetalat totalt för 2018 (kr)
Åmåls kommun	630 000	0	0	0
Ånge kommun	455 000	0	0	0
Åre kommun	140 000	140 000	0	140 000
Ärjängs kommun	350 000	350 000	0	350 000
Åsele kommun	105 000	105 000	212 157	317 157
Åstorps kommun	420 000	420 000	883 986	1 303 986
Åtvidabergs kommun	350 000	350 000	0	350 000
Älmhults kommun	315 000	315 000	671 829	986 829
Älvdalens kommun	210 000	210 000	436 100	646 100
Älvkarleby kommun	210 000	210 000	0	210 000
Älvsbyns kommun	420 000	0	0	0
Ängelholms kommun	1 470 000	1 470 000	0	1 470 000
Öckerö kommun	385 000	0	0	0
Ödeshögs kommun	105 000	0	0	0
Örebro kommun	6 335 000	2 100 000	0	2 100 000
Örkelljunga kommun	455 000	455 000	0	455 000
Örnsköldsviks kommun	2 975 000	0	0	0
Östersunds kommun	3 710 000	3 710 000	0	3 710 000
Österåkers kommun	1 645 000	1 645 000	0	1 645 000
Östhammars kommun	630 000	630 000	0	630 000
Östra Göinge kommun	525 000	525 000	1 096 142	1 621 142
Överkalix kommun	175 000	0	0	0
Övertorneå kommun	315 000	0	0	0
Summa	350 000 000	232 135 241	117 864 759	350 000 000

Socialnämnden

12.

Revidering av socialnämndens reglemente

SN 2018:189

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 20 juni 2018, § 158, i slutrapport om översyn av den politiska organisationen inför kommande mandatperiod att kommunens tre sociala områdesnämnder avvecklas och ersätts med en ny individ- och familjeomsorgsnämnd. Socialnämndens reglemente justeras för att motsvara den ansvarsfördelning mellan nämnderna som den nya nämndsorganisationen medför från och med den 1 januari 2019.

Det nämnden har att ta ställning till är förslag till det nya reglementets inledande delar som beskriver nämndens specifika ansvarsområden. Inför kommunstyrelsens prövning av ärendet kommer förslaget kompletteras av stadskontoret med delar som är lika för samtliga nämnder i kommunen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-10-01

Förslag till reviderat reglemente för socialnämnden, daterad 2018-10-01

Förslag till socialnämnden

- Förslag till reviderat reglemente för socialnämnden godkänns.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Lisen Prinzencreutz
Administrativ chef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen
Administrativa enheten

kommunfullmäktige ☐kommunstyrelsen ☐övriga nämnder ☐förvaltning ☐

Reglemente för socialnämnden

Fastställt av [instans] [datum]

NÄMNDENS UPPGIFTER

Allmänt om nämndens uppgifter

§ 1

Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende funktionshinderomsorgen, samt de övriga uppgifter inom detta verksamhetsområde som socialtjänstlagen och andra gällande författningar anger att en socialnämnd ska ansvara för. Detta med undantag för de uppgifter som äldrenämnden, individ- och familjeomsorgsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för enligt reglemente. Nämnden ansvarar även för handläggning och tillsyn avseende servering av alkohol, försäljning av folköl, tobak, receptfria läkemedel samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Verksamheten ska bygga på ett salutogent förhållningssätt där individens känsla av sammanhang, värdigt liv och välbefinnande stärks genom självbestämmande, delaktighet och meningsfullhet.

Nämndens övergripande uppgifter

2§

Nämnden ansvarar för kommunens funktionshinderomsorg och att enskilda får service, upplysningar, råd, stöd och bistånd inom nämndens verksamhetsområde, enligt bland annat socialtjänstlagen, SoL (2001:453). Detta innebär också att nämnden svarar för de rättigheter som funktionshindrade personer har avseende insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS (1993:387). Nämnden ansvarar för de hälso- och sjukvårdsuppgifter som ingår i nämndens verksamhet inklusive sådana uppgifter som överläts nämnden på uppdrag av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Nämnden ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730), lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425), alkohollagen (2010:1622) samt tobakslagen (1993:581). Tillsynen enligt tobakslagen avser den omedelbara tillsynen över handeln med tobaksvaror, med undantag av de uppgifter som kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd ansvarar för.

Nämnden beslutar om utdelning eller lämnar förslag till utdelning i de stiftelser där så anges i respektive stiftelses gällande urkund eller stadgar.

Nämnden ansvarar för det arkivmaterial som finns hos socialnämnden.

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och annan behandling av personuppgifter som sker inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden har även ett övergripande ansvar för att ange riktlinjer för personuppgiftsbehandling inom nämndens verksamhetsområde. Detta för att säkerställa att behandlingen sker i enlighet med EU:s dataskyddsförordning.

Nämnden har övergripande ekonomiskt, juridiskt, administrativt och driftsmässigt ansvar för egna system och digitala tjänster inom förvaltningen.

Allmänt om nämndens ledningsfunktion och styrfunktion

§ 3

Socialnämnden ansvarar för den centrala administrationen inom förvaltningen. Övergripande socialpolitiska frågor som inte naturligt tillfaller äldrenämndens eller individ- och familjeomsorgsnämndens ansvarsområden ska företrädesvis hanteras av socialnämnden.

Socialförvaltningen utgör en förvaltning med syfte att verka för en sammanhållen socialtjänst. Förändringar i socialförvaltningens organisation som påverkar ansvarsfördelningen mellan socialnämnden, äldrenämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden ska samordnas mellan berörda nämnder. Om behov föreligger av nämndbeslut avseende förändringar av förvaltningens organisation svarar socialnämnden för detta. Förändringar i förvaltningsorganisationen som sker inom nämndens ansvarsområde hanteras av förvaltningschef i enlighet med nämndens delegationsförteckning.

Socialnämnden ska dessutom inom sitt ansvarsområde bland annat

1. fastställa mål och riktlinjer för verksamheten och den ekonomiska styrningen
2. utfärda förvaltningsövergripande riktlinjer för socialförvaltningens verksamhet i enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
3. upprätta förslag till verksamhets- och investeringsplan, löpande följa upp verksamhet och ekonomi samt fastställa internkontrollplan för socialnämndens ansvarsområde
4. planera, samordna och följa upp kommunens socialförvaltning inom sitt ansvarsområde
5. verka för att kommunens funktionshinderomsorg utvecklas i enlighet med de intentioner som anges i socialtjänstlagen och LSS
6. se till att samordning sker i frågor där både socialnämnden, äldrenämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden har ett likartat ansvar, så att nämndernas riktlinjer till förvaltningen blir överensstämmande
7. verka för effektivt samarbete mellan nämndens verksamheter och de övriga samhällsorgan som har sociala uppgifter eller hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Övriga åligganden

§ 4

Socialnämnden ska inom sitt förvaltningsområde lämna yttranden och upplysningar som kan begäras av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller kommunens övriga nämnder. Nämnden får begära yttranden och upplysningar från dessa övriga nämnder när det behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och genom egna initiativ och som ett av socialtjänstens tre remissorgan i samhällsplaneringsfrågor främja utvecklingen av en god samhällsmiljö.

Nämnden ansvarar för beredskapsplaneringen inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelserna i detta reglemente.

Socialnämnden ska även i övrigt fullgöra de uppdrag som kommunfullmäktige har överlämnat till nämnden.

Ekonomi och medelsförvaltning

§5

Socialnämnden ansvarar för den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde och att följa de föreskrifter som kommunfullmäktige fastställer för nämnden. I denna uppgift ingår bland annat att underhålla den lösa egendomen inom nämndens förvaltningsområde samt att handha egen donationsförvaltning.

Nämnden ska för kommunens räkning ansöka om och uppbära statsbidrag, som enligt gällande författningar utgår för verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Personalpolitik

§6

Socialnämnden är anställningsmyndighet för personal vid sin förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen. Nämnden ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de frågor om personalpolitik som kommunstyrelsen ansvarar för.

Socialnämnden

13.

Programuppföljning av "Ett samhälle för alla - Program för funktionshinderpolitiken i Jönköpings kommun 2015 – 2018"

Sn/2015:194 750

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog den 22 juni 2016 § 163 "Ett samhälle för alla 2015-2018". Syftet med programmet är att förverkliga intentionerna i FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning. Konventionen utgår från grundläggande principer som jämlikhet och icke-diskriminering. Personer med funktionsnedsättning har rätt att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor som alla andra.

Med anledning av att programtiden börjar gå mot sitt slut sker nu en uppföljning av programmet i sin helhet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-20

Ett samhälle för alla, programuppföljning, daterad 2018-09-20

Uppföljning av "Ett samhälle för alla" Jönköpings kommun

Barn- och utbildningsnämnden, 2018-08-28, § 89

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2018-08-27, § 88

Kultur- och fritidsnämnden, 2018-06-14, § 99

Socialnämnden, 2018-06-18, § 127

Stadsbyggnadsnämnden, 2018-08-23, § 404

Tekniska nämnden, 2018-06-12, § 129

Äldrenämnden, 2018-06-19, § 85

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 2018-08-08, § 78

Uppföljning av det funktionshinderpolitiska programmet 2015-2018, frågor funktionsrätt

Ett samhälle för alla 2015-2018, programuppföljning, följbrev, daterat 2018-04-25

Ett samhälle för alla, halvtidsuppföljning, daterad 2017-09-29

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Förslag till socialnämnden

- Programuppföljning av ”Ett samhälle för alla – Program för funktionshinderpolitiken i Jönköpings kommun 2015-2018, godkänns och översänds till kommunstyrelsen.

Ärende

Det funktionshinderspolitiska programmet ”Ett samhälle för alla” har sin utgångspunkt främst i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, FN:s standardregler för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet samt FN:s konvention om barnets rättigheter. Funktionsnedsättning är en av diskrimineringsgrunderna enligt den samlade diskrimineringslagen (2008:567).

Funktionshinderperspektivet är en strategi för att riva hinder och för att utforma samhället så att alla kan delta. All planering och allt genomförande utgår från människors olikheter och olika förutsättningar, behov och önskemål. Genom att identifiera och åtgärda hinder samt integrera funktionshinderperspektivet i verksamheten ökar tillgängligheten. Därmed minskar risken för att det uppstår nya hinder. Kommunfullmäktige har med beslut Kf 2016-06-22, § 163, antagit kommunens funktionshinderspolitiska program ”Ett samhälle för alla”. Syftet med programmet är att ge förutsättningar för ökad självständighet och bättre livskvalitet för personer med funktionsnedsättning. Med programmet ges nämnder ansvar för att de olika aktiviteterna som anges genomförs innan programtidens slut 2018.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor. (Barnkonventionen artikel 23)

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Kristine Andreassen
Samordnare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen
Kristine Andreassen

Ett samhälle för alla

Programuppföljning

Innehåll

Slutsats.....	2
Bakgrund	3
Metod.....	3
Tillgänglig information.....	3
Upphandlingar	4
Tillgänglig lärmiljö.....	4
Fritid och kultur	5
Livsmiljö.....	5
Arbete och sysselsättning	5
Samverkan	6
Utmaningar	6

Slutsats

Jönköpings kommun har gjort flera framsteg i riktning mot att bli ”ett samhälle för alla”. En inventering har gjorts av alla butiker och verksamheter i en stor del av staden, en funkagrupp har skapats med målet att erbjuda en tillgänglig fritid för alla, tillgänglighetskrav har prövats i samband med upphandlingar och skolorna arbetar för att skapa tillgängliga lärmiljöer. Mycket arbete återstår dock.

Det har kommit flera nya riktlinjer och EU direktiv inom funktionsrättsområdet. Exempel på detta är de aktiva åtgärderna kring motverkande av diskriminering, nya upphandlingsdirektiv och EU:s webbdirektiv om tillgänglighet av offentliga webbplatser. Tydliga riktlinjer och lagar kring funktionsrättsfrågor och tillgänglighetsfrågor kan fungera som stöd för både civilsamhället och kommunens verksamhet då det blir lättare att tillsammans arbeta framåt mot gemensamma mål. En risk finns dock att tydliga riktlinjer och lagar skapar en barriär mot civilsamhället om kommunen slutar lyssna på sina medborgare och istället hänvisar till fastställda dokument.

Samverkan mellan civilsamhället och kommunen är en återkommande fråga och en förutsättning för att kunna arbeta med funktionshinderspolitik utifrån ett rättighetsperspektiv. Samverkan finns idag på olika nivåer, med olika grupper, inom ett antal frågor. Dock saknas samverkan fortfarande, eller finns men fungerar inte på önskvärt sätt, inom några områden. Någon sammanhållen organisation för samverkan mellan kommunen och civilsamhället finns inte men det kan finnas en vinst i att i alla fall få en kartläggning över kommunens befintliga samverkansforum. Funktionsrättsorganisationerna önskar att kommunen oftare använde sig av uppsökande verksamhet för att informera kommunens medborgare i aktuella frågor och beslut.

I halvtidsrapporten kring programmet konstaterades att barnperspektivet behöver belysas mer. Barnen har varken varit med och tagit fram programmet eller sitter med i någon av samverkansgrupperna som kommunen har tillsammans med funktionsrättsorganisationerna. Även gruppen personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar syns för lite i det funktionshinderspolitiska arbetet. Vissa grupper är svårare att nå genom de arbetssätt vi använder oss av idag där vi ofta vänder oss till organisationer inom civilsamhället. För att hitta viktiga områden att arbeta vidare med behöver nya arbetssätt prövas och gamla arbetssätts för- och nackdelar analyseras.

Något som också belystes i halvtidsrapporten var att kommunen saknar mätbara mål för funktionsrättsarbetet. Avsaknaden av mätbara mål påpekades senast då referensgruppen från funktionsrättsorganisationerna träffades inför programuppföljningen. Utan mätbara mål går det inte att veta om vi går i rätt riktning, inte heller när vi är framme. Något nytt styrdokument för funktionshinderspolitiken finns inte ännu. Ett önskemål från funktionsrättsrörelsen är därför att programmet fortsätter att gälla till dess att ett nytt styrdokument tagits fram.

Bakgrund

Det funktionshinderspolitiska programmet ”Ett samhälle för alla” har sin utgångspunkt främst i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, FN:s standardregler för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet samt FN:s konvention om barnets rättigheter. Funktionsnedsättning är en av diskrimineringsgrunderna enligt den samlade diskrimineringslagen (2008:567).

Funktionshinderperspektivet är en strategi för att riva hinder och för att utforma samhället så att alla kan delta. All planering och allt genomförande utgår från människors olikheter och olika förutsättningar, behov och önskemål.

Genom att identifiera och åtgärda hinder samt integrera funktionshinderperspektivet i verksamheten ökar tillgängligheten. Därmed minskar risken för att det uppstår nya hinder. Kommunfullmäktige har med beslut Kf 2016-06-22, § 163, antagit kommunens funktionshinderspolitiska program ”Ett samhälle för alla”. Syftet med programmet är att ge förutsättningar för ökad självständighet och bättre livskvalitet för personer med funktionsnedsättning. Med programmet ges nämnder ansvar för att de olika aktiviteterna som anges genomförs innan programtidens slut 2018.

Metod

I samband med programuppföljningen har en tjänsteskrivelse skickats ut till kommunens nämnder. I tjänsteskrivelsen uppmanades nämnderna att svara på ett antal frågor kring genomförandet av vad som anges i det funktionshinderspolitiska programmet. Liknande frågor har också skickats till funktionsrättsorganisationerna. När svar inkommit har dessa sammanställts och redovisats för en referensgrupp bestående av representanter från funktionsrättsorganisationerna. I denna bilaga redogörs för aktiviteter som på något sätt utmärkt sig i resultat eller genomförande. Den fullständiga aktivitetslistan med dess åtgärder återfinns i bilaga.

TILLGÄNGLIG INFORMATION

Arbetet med att förbättra kommunens hemsida jonkoping.se pågår. EU:s webbdirektiv om tillgänglighet av offentliga webbplatser blir lag från och med september 2018 och därför har en tillgänglighetsanalys gjorts av jonkoping.se. Den visade på några svagheter i tillgänglighet på webb. Under programperioden har det hållits två webbcaféer där de som skriver på kommunens hemsida har fått info om webbdirektivet. I planen finns också en utbildningsinstans till samtliga webbskribenter under september 2018.

Inom socialförvaltningen genomgår samtliga handläggare inom LSS (Lagen om stöd och service) och SoL (Socialtjänstlagen) en webbutbildning i klarspråk under år 2018. En fördjupad utbildning i klarspråk för handläggare inom LSS och SoL kommer att ske under år 2019. De beslut som skickas ut till den enskilde innehåller numera en sammanfattning av beslutet samt uppgifter om vart de kan vända sig om de vill ha hjälp att tolka sitt beslut.

I samverkan med tekniska kontoret har äldrenämnden arbetat med att se över hörselslingorna på kommunens äldreboenden. En inventering har skett gällande vilka äldreboenden som har slinga och om de i så fall fungerar. En budgetering och

prioritering för installation av nya hörselslingor ses över.

UPPHANDLINGAR

Samtliga upphandlare på upphandlingsavdelningen samt andra tjänstepersoner som arbetar med upphandlingar, har fått utbildning kring tillgänglighetskrav och funktionsnedsättningar. Utbildningen anordnades i samarbete mellan kommunen och Funktionsrätt Jönköping. En grupp har också satts samman för att titta på hur kommunen kan ställa tillgänglighetskrav i upphandlingar. Gruppen består av representanter från Funktionsrätt, samordnaren för funktionsrättsfrågor och en tjänsteperson från upphandlingsavdelningen. Vid upphandling av kurs och konferens har tillgänglighetsaspekten särskilt beaktats. I underlaget ställs bland annat följande krav:

Hela lokalen ska vara rullstolsanpassad, Hörslinga (teleslinga) skall finnas i konferenslokalen, Det ska vara tydligt skyltat fram till receptionen och den ska vara bemannad dagtid, Lokalen ska enbart ha inomhusväxter som finns rekommenderade på Astma och allergiförbundets lista (Bra växtval), Anläggningen ska vid behov erbjuda allergianpassad kost/specialkost utan extra kostnad, Parkering och handikappsparkering ska finnas i nära anslutning till anläggningen.

TILLGÄNGLIG LÄRMILJÖ

Arbete har påbörjats med att förskolan ska ha en barnhälsoplan med fokus på hur förskolan kan arbeta med att utveckla en tillgänglig lärmiljö. Skolor får kompetensutveckling och handledande samtal som stöd kring arbetet med tillgänglig utbildning. Fler skolor anmäler sitt intresse till kommande läsår.

Utbildningsförvaltningen har erhållit ett statsbidrag med fokus på ”tillgänglig utbildning”. Syftet är att genom utbildning/kompetensutveckling sprida kunskaper och förståelse kring hur skolor kan skapa goda pedagogiska, fysiska och sociala miljöer för eleverna i Jönköpings grundskolor. Statsbidraget bidrar bland annat till inköp av kompensatoriska verktyg (”tuggisar”, stressbollar, timetimer, massagebollar, taktila hjälpmedel, tyngdvästar med mera), föreläsningar, litteraturinköp som grund för litteratursamtal som därmed höjer kompetensen inom området tillgänglig utbildning.

Föreläsningar är inbokade till hösten 2018 för all personal i kommunens förskolor, grundskolor, grundsärskolor och gymnasiesärskolor. Föreläsningarna syftar till att skapa en större förståelse och kunskap kring elever med olika funktionsnedsättningar men ska även bidra till ett stöd för skolorna att bland annat få och ge verktyg till eleverna att förstå sina funktionsnedsättningar.

För att skapa en tillgänglig lärmiljö krävs att även eleverna har kunskaper om att människor är olika. Information ges i klasser om att alla har svårigheter med någonting och utifrån det diskuterar de med eleverna och visar på förslag hur man kan hjälpa en kompis som till exempel har svårt att koncentrera sig, att sitta still och att lyssna. Detta för att skapa en förståelse för hur de tillsammans har ansvar för att alla ska ha det bra i skolan.

Vid nätverksträff för skolledare i grundsärskolan och gymnasiesärskolan har information getts att kontakta Funktionsrätt Jönköping för att ta del av deras

kompetens och att de kan komma ut och berätta för eleverna hur det är att leva med en funktionsnedsättning.

FRITID OCH KULTUR

Inom kultur- och fritidsförvaltningen finns en samordnare för personer med funktionsnedsättning. Samordnarens uppgift är att driva frågan om en bra, kvalitativ och tillgänglig fritid för målgruppen. Detta arbete innefattar förvaltningsövergripande arbete men också samverkan med andra aktörer såsom habilitering, föreningsliv, särskolor och region Jönköpings län. Det funktionshinderpolitiska programmet "Ett samhälle för alla" har gett förvaltningen en tydlig riktning i kommunens gemensamma arbete.

På kultur- och fritidsförvaltningen finns också en funkagrupp, ett forum som på ett konkret sätt samlar förvaltningen kring personer med funktionsnedsättning. Alla avdelningar är representerade och gruppens gemensamma mål är att kommunen ska kunna erbjuda en tillgänglig fritid för alla. Funkagruppen på biblioteket jobbar till exempel med Äppelhyllan (inriktad mot personer med funktionsnedsättning), funkagrupp bad har satt in nya liftar, ändrat skyltning och jobbat med samverkan med habiliteringen för att kunna erbjuda de personer som är i störst behov av att bada i en varm bassäng.

LIVSMILJÖ

2017 delades för första gången ett tillgänglighets- och bemötandepris ut i samband med Internationella Funktionshinderdagen. Priset delades i mellan två verksamheter; butik "Lilla Violen" och "Scandic Hotels Elmia" som på olika sätt och med olika förutsättningar jobbat med tillgänglighets- och bemötandefrågor. Vem som helst kunde nominera verksamheter till priset och en jury bestående av politiker, representanter för Funktionsrätt Jönköping och tjänstepersoner från kommunen utsåg sedan vinnarna. Syftet med priset är att lyfta tillgänglighetsfrågor hos handlarna på ett positivt sätt. Priset fick även spridning i media då både radio och tidningar uppmärksammade utmärkelsen. Priset inrättades av stadsbyggnadsnämnden och avses utdelas årligen under förutsättning att lämpliga kandidater nomineras. Inrättandet av priset är något som funktionsrättsorganisationerna särskilt nämner som något positivt som skett under programperioden. Även processen och innehållet i det nya stadsmiljöprogrammet lyfts som särskilt positivt av funktionsrättsrörelsen.

En tillgänglighetsguide över butiker och restauranger i centrala Jönköping finns numer på kommunens hemsidas webbkarta. En inventering har gjorts av verksamheterna, detta med hjälp av en person som vanligtvis arbetar på Funktionsrätt Jönköping i samverkan med en tjänsteperson från stadsbyggnadskontoret. Inventeringen innebar inte bara en kartläggning över hur tillgängligheten ser ut, utan också att kommunen och Funktionsrätt tillsammans gick ut till handlarna och pratade tillgänglighetsfrågor.

ARBETE OCH SYSSELSÄTTNING

I programmet finns ett mål gällande att 50 ytterligare arbetstillfällen inom kommunala förvaltningar ska komma till under perioden. Målet har inte uppnåtts

fullt ut under mandatperioden. Utrymme finns för att anställa fler personer med funktionsnedsättning i kommunala förvaltningar. I VIP för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2019 – 2021 föreslås anpassade anställningar vara ett permanent verktyg i kommunens förvaltningar.

AMA(arbetsmarknadsavdelningen) har under perioden startat fyra naturvårdslag med totalt ca 32 anställningar. Ett ytterligare lag planeras att starta hösten 2018 för personer med kraftigt nedsatt arbetsförmåga.

Förslag till ny rekryteringspolicy är framtagen och beräknas behandlas i kommunstyrelsen under hösten. I förslaget finns följande skrivning:

”Jönköpings kommuns grundsyn är att alla människor har lika värde, mångfald är därmed ett självklart och naturligt inslag i verksamheten. Det innebär att alla har samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett, kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, könsövergripande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Medarbetare med olika bakgrunder och erfarenheter skapar ökad kvalitet och kreativitet i organisationen, därför ska likabehandlings- och mångfaldsaspekten alltid beaktas i rekryteringar.”

SAMVERKAN

Samverkan med civilsamhället och kommunen är en återkommande fråga och en förutsättning för att kunna arbeta med funktionshinderspolitik utifrån ett rättighetsperspektiv. Samverkan finns idag på olika nivåer, med olika grupper, inom ett antal frågor. Dock saknas samverkan fortfarande, eller finns men fungerar inte på önskvärt sätt, inom några områden. Tillgänglighetsrådet (där tjänstemän från Stadsbyggnadskontoret, tekniska kontoret och Miljö- och hälsoskyddskontoret träffar representanter från Funktionsrätt Jönköping och pratar om tillgänglighet i stadsmiljön) är det samverkansforum som funktionsrättsorganisationerna lyfter som det goda exemplet.

När det gäller skolans- och socialförvaltningens verksamhetsområden saknar funktionsrättsrörelsen tillräcklig information om vad som händer på en mer övergripande nivå men samverkan inom mer specifika områden är mer utarbetade. I vissa forum träffar kommunrepresentanter civilsamhällesorganisationer medan det i andra sammanhang finns samverkan och dialog direkt mellan exempelvis cheferna inom daglig verksamhet personer som har insatsen daglig verksamhet. Någon sammanhållen organisation för samverkan mellan kommunen och civilsamhället finns inte men det kan finnas en vinst i att i alla fall få en kartläggning över befintliga samverkansforum.

Utmaningar

En av frågorna som ställdes till kommunens nämnder handlade om vilka utmaningar som fanns i genomförandet av funktionshinderspolitiken. Flera nämnder anger att resurser är en av utmaningarna. Resurser i form av ekonomi, tid och personer. Brist på resurser kan inom till exempel socialnämnden handla om att kostnader förflyttats från stat till kommun men i en växande kommun som Jönköpings kommun behövs också extra resurser vid exempelvis nybyggnationer av skolor och de nya stadsdelar som växer fram. Ett sätt att delvis komma runt resursfrågan är att arbeta in ett

arbetssätt där rättighetstänket finns med från början och är en del av det ordinarie arbetet.

Kultur- och fritidsnämnden finner svårigheter i att rätten till ledsagning och i de flesta fall kontaktperson, upphör vid flytt hemifrån till ett LSS-boende. Detta gör att det blir svårare för tjänstepersoner inom kultur- och fritidsförvaltningen att nå en stor del av målgruppen. Det finns visst utrymme för boendepersonalen att stödja vid fritidsaktiviteter men kultur- och fritidsförvaltningens tjänstepersoner ser dock att det finns risk för ojämlikhet beroende på vilket boende du bor på. Det finns också för lite tid för att tillgodose rätten till kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.

Ytterligare en utmaning som både kommunen och civilsamhället står inför är att det behövs ökad kunskap och förståelse. Kunskap och förståelse är både en förutsättning för samarbete och för att arbetet med rättighetsfrågorna ska gå i önskvärd riktning. I en stor organisation med många olika verksamheter som Jönköpings kommun kan detta vara en utmaning. Kunskap behövs om rättighetsfrågor, hur den egna verksamheten kan jobba med dem, om olika funktionsnedsättningar och vad det innebär att leva med dem och också bästa arbetssättet enligt forskning och praxis.

Socialnämnden

14.

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2018 inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen

Sn/2018:17 700

Sammanfattning

En gång per kvartal ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) och 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska också redovisa hur många av besluten som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-25.

Statistikrapport, daterad 2018-09-25.

Förslag till socialnämnden

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse och statistikrapport över de beslut inom funktionshinderomsorgen och individ- och familjeomsorgen som har rapporterats till Inspektionen för vård och omsorg för andra kvartalet 2018 lämnas till kommunfullmäktige.

Ärende

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Nämndens beslut i ärendet påverkar inte barn men däremot påverkas barn om det stöd som de har beviljats inte verkställs inom rimlig tid. De aktuella barnens deltagande i samhällslivet kan begränsas och föräldrarna kan påverkas i sin roll om de inte får det stöd de behöver.

Bakgrund

Kommuner ska inom skälig tid verkställa sina beslut om bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS. En gång per kvartal sker rapportering till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) av alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS, som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet och

som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Detta i enlighet med bestämmelserna i 16 kap 6 f § SoL och 28 f § LSS.

Enligt 16 kap 6 h § SoL och 28 h § LSS ska socialnämnden en gång per kvartal lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över dessa beslut. Nämnden ska ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Orsaker till ej verkställda beslut

De huvudsakliga skälen till att besluten inom funktionshinderomsorgen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum, eller inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts, är att lämplig personal eller uppdragstagare inte har gått att rekrytera, att ledig bostad saknas eller att lämplig placering saknas. I ett flertal ärenden har den enskilde tackat nej till erbjudande, meddelat att hen vill avvakta med verkställighet eller inte kommit till inplanerade möten med uppdragstagare eller personal. I ett flertal ärenden gällande daglig verksamhet eller dagverksamhet har den enskilde kontakt med en arbetskonsulent, även om beslutet inte fullt ut är verkställt.

Det huvudsakliga skälet till att besluten inom individ- och familjeomsorgen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum är att den enskilde eller vårdnadshavare tackat nej till erbjudanden verkställighet.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Anette Nero
Stabsadministratör

Beslutet expedieras till:
Stadskontoret
Revisorerna

Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verkställighet
FO	Ledsagning SoL	K	2017-12-01	Ej verkställt	
FO	Ledsagning SoL	M	2017-11-14	Avslutad utan att verkställas 2018-04-16	
Antal beslut om ledsagning enligt SoL : 2					
FO	Kontaktperson LSS	P	2018-03-01	Verkställt	2018-06-15
FO	Kontaktperson LSS	K	2017-03-01	Ej verkställt.	
FO	Kontaktperson LSS	M	2018-04-01	Ej verkställt.	
FO	Kontaktperson LSS	K	2018-01-23	Ej verkställt	
FO	Kontaktperson LSS	M	2018-03-01	Ej verkställt	
FO	Kontaktperson LSS	P		Avbrott i verkställighet 2017-08-15.	
FO	Kontaktperson LSS	M	2017-05-23	Avslutad utan att verkställas2018- 06-04	
Antal beslut om kontaktperson enligt LSS: 7					
FO	Kontaktperson SoL	M	2018-01-30	Verkställt	2018-05-08
FO	Kontaktperson SoL	M	2016-06-17	Verkställt	2018-07-01
FO	Kontaktperson SoL	M	2017-08-31	Ej verkställt	
Antal beslut om kontaktperson enligt SoL: 3					
FO	Korttidsvistelse LSS	P	2016-11-03	Verkställt	2018-05-01
FO	Korttidsvistelse LSS	P	2017-10-16	Verkställt	2018-04-27
FO	Korttidsvistelse LSS	P	2016-12-05	Avslutad utan att verkställas	
FO	Korttidsvistelse LSS	P	2017-08-16	Avslutad utan att verkställas 2018-05-29.	
FO	Korttidsvistelse LSS	K	2018-01-29	Ej verkställt	
FO	Korttidsvistelse LSS	P	2017-11-03	Ej verkställt	
Antal beslut om korttidsvistels enligt LSS: 6					
FO	Boende för barn och ungdomar LSS	F	2017-02-22	Verkställt	2018-06-01
FO	Boende för barn och ungdomar LSS	F	2017-08-29	verkställt	2018-06-18
Antal beslut om boende för barn och ungdomar enligt LSS: 2					

Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verkställighet
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2017-03-13	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2017-01-28	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-12-01	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-11-21	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-10-23	Ej verkställt.	
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2017-11-30	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-10-16	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2016-02-10	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2016-03-17	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2016-01-15	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2018-02-22	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-02-27	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2018-02-26	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2018-03-21	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-09-25	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-11-20	Ej verkställt	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-11-16	Avslutad utan att verkställas 2018-05-24	
FO	Bostad för vuxna LSS	M	2017-09-22	Avslutad utan att verkställas 2018-05-28	
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2016-11-23	Avslutad utan att verkställas 2018-02-13.	
FO	Bostad för vuxna LSS	K	2018-02-26	Verkställt	2018-07-05
FO	Bostad för vuxna LSS	M		Avbrott i verkställighet. 2018-03-21.	
Antal beslut om bostad för vuxna enligt LSS: 21					
FO	Permanent bostad SoL	M	2017-10-12	Ej verkställt	
Antal beslut om permanent bostad enligt SoL: 1					
Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verk
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-04-06	Avslutas utan att verkställas	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-01-19	Verkställt	2018-03-01
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-11-22	Verkställt	2018-06-29
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-06-26	Verkställt	2018-06-04
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-02-21	Verkställt	2018-03-01

FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-04-28	Verkställt	2018-02-15
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-09-27	Verkställt	2018-04-03
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2018-01-10	Verkställt	2018-05-02
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-02-10	Verkställt	2018-05-02
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-08-17	Verkställt	2018-06-13
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-02-08	Verkställt	2018-03-01
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2016-10-01	Verkställt	2018-06-01
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-02-08	Avslutad utan att verkställas 2018-03-01.	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-09-27	Avslutad utan att verkställas 2018-07-05.	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-09-05	Avslutad utan att verkställas 2018-05-30.	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-01-23	Avslutad utan att verkställas 2018-02-07.	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-11-03	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2015-10-01	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2016-11-28	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2016-11-01	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-04-05	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-09-21	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-05-09	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-07-03	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2017-12-19	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	K	2018-03-09	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2018-03-02	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2018-01-26	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2017-03-03	Ej verkställt	
FO	Daglig verksamhet LSS	M	2016-08-12	Ej verkställt	

Antal beslut om daglig verksamhet enligt LSS: 30

Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verkställighet
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-07-12	Verkställt	2018-03-01
FO	Dagverksamhet SoL	M	2016-11-14	Verkställt	2018-03-13
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-02-21	Verkställt	2018-03-01
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-01-19	Verkställt	2018-03-01
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-09-15	Avslutad utan att verkställas 2018-01-30.	

FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-06-21	Avslutad utan att verkställas 2018-02-05.	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2016-12-15	Avslutad utan att verkställas 2018-02-02.	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2016-06-01	Avslutad utan att verkställas 2018-04-18	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-10-09	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2018-02-01	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-06-22	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-01-05	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2018-02-09	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-10-01	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2018-01-01	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2018-01-22	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2018-01-10	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2018-03-15	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2018-01-03	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-01-19	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-01-09	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-06-28	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-03-28	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-10-28	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-03-10	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-03-24	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2017-05-03	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2017-04-05	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2016-11-28	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	M	2016-06-03	Ej verkställt	
FO	Dagverksamhet SoL	K	2018-03-05	Ej verkställt	

Antal beslut om dagverksamhet enligt SoL 31

Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verkställighet
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2016-01-14	Verkställt	2018-06-16
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2016-03-24	Verkställt	2016-12-03
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2018-03-06	Verkställt	2018-06-14
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2018-03-06	Verkställt	2018-06-14
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-09-14	Verkställt	2018-05-02

IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2018-04-09	Verkställt	2018-07-11
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-05-17	Ej verkställt	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2018-02-19	Ej verkställt	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2018-03-05	Ej verkställt	
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2017-09-18	Avslutad utan att verkställas 2018-06-19.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2017-09-18	Avslutad utan att verkställas 2018-06-19.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2017-12-06	Avslutad utan att verkställas 2018-05-23.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	P	2017-12-06	Avslutad utan att verkställas 2018-05-23.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-12-06	Avslutad utan att verkställas 2018-05-23.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-06-14	Avslutad utan att verkställas 2018-06-29.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-11-09	Avslutad utan att verkställas 2018-04-09.	
IFO	Kontaktfamilj SoL	F	2017-11-09	Avslutad utan att verkställas 2018-04-09.	
Antal beslut om kontaktfamilj enligt SoL: 17					
IFO	Kontaktperson SoL	P	2017-06-07	Verkställt	2018-06-15
IFO	Kontaktperson SoL	F	2017-03-09	Verkställt	2017-06-29
IFO	Kontaktperson SoL	P	2018-03-13	Verkställt	2018-06-19
IFO	Kontaktperson SoL	P	2018-01-01	Verkställt	2018-05-11
Antal beslut om kontaktperson enligt SoL: 4					
IFO	Familjebehandling SoL	F	2018-03-06	Verkställt	2018-07-11
IFO	Familjebehandling SoL	P	2018-03-06	Verkställt	2018-07-11
IFO	Familjebehandling SoL	P	2018-03-06	Verkställt	2018-06-26
IFO	Familjebehandling SoL	F	2018-02-09	Verkställt	2018-05-21
IFO	Familjebehandling SoL	P	2018-02-28	Ej verkställt	
IFO	Familjebehandling SoL	p	2017-11-09	Avslutad utan att verkställas 2018-04-09.	
IFO	Familjebehandling SoL	P	2017-11-09	Avslutad utan att verkställas 2018-04-09.	
IFO	Familjebehandling SoL	F	2018-02-14	Avslutad utan att verkställas 2018-05-31.	
IFO	Familjebehandling SoL	P	2018-02-14	Avslutad utan att verkställas 2018-05-31.	
Antal beslut om familjebehandling enligt SoL: 9					

Funktion	Typ av beslut	Kön	Datum för gynnande beslut	Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt	Datum för verkställighet
IFO	Familjehem SoL	F	2018-01-11	Verkställt	2018-08-09
<i>Antal beslut om familjehem enligt SoL:1</i>					

Socialnämnden

15

Sammanslagning av funktionen för ensamkommande barn och nyanlända (EKB) och individ- och familjeomsorgen (IFO)

Sn/2018:114 049

Sammanfattning

Funktionen för ensamkommande barn och nyanlända (EKB) avvecklas vid årsskiftet 2018/2019 och befintliga verksamheter organiseras från och med den 1 januari 2019 inom funktionen för individ- och familjeomsorg (IFO). I samband med funktionernas sammanslagning bildas ett nytt område inom individ- och familjeomsorgen, område boende för nyanlända. Myndighetsutövningen för ensamkommande barn och unga organiseras återigen som en sektion i område barn och ungdom.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-08-27

Bilaga till tjänsteskrivelse, daterad 2018-08-27

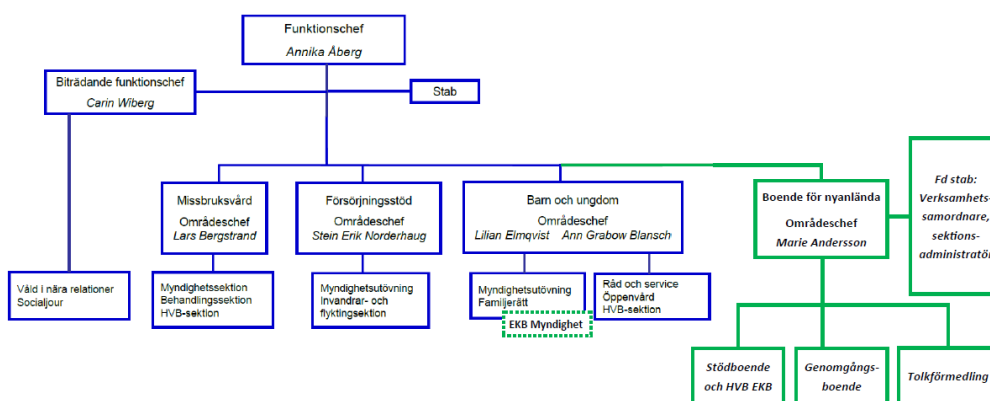
Förslag till socialnämnden

- Sammanslagningen av funktionen för ensamkommande barn och nyanlända (EKB) och individ- och familjeomsorgen (IFO), sker den 1 januari 2019. Organisationsförändringen genomförs i enlighet med förvaltningens förslag, vilket framgår av bilagan till tjänsteskrivelsen, daterad 2018-08-27.

Ärende

Socialnämnden beslutade den 18 juni 2018 att funktionen för ensamkommande barn ska avvecklas vid årsskiftet 2018/2019. Denna funktion ska istället rymmas inom individ- och familjeomsorgens verksamhet, detta från och med den 1 januari 2019. Uppdrag gavs till funktionscheferna att organisera detta.

Mot bakgrund av socialnämndens uppdrag föreslår socialförvaltningen att verksamheterna i funktionen för ensamkommande barn och nyanlända organiseras inom IFO på följande sätt:

Socialnämndens uppdrag att anpassa, avveckla och ställa om verksamheterna utifrån snabbt förändrade förutsättningar har inneburit att verksamheterna inom EKB under åren 2015-2018 stått inför stora utmaningar. Förändringstakten i att skapa boenden, flytta boenden, omvandla boenden och lägga ner boenden, anställa ungdomshandledare och ungdomsstödare och därefter snabbt börja arbeta med övertalighet på boendena, anställa socialsekreterare och familjehemssekreterare och även här i snabb takt minska antalet medarbetare i myndighetssektionen, har varit betydligt högre än vad som vanligtvis är förekommande i socialförvaltningens verksamheter.

En hög förändringstakt har också varit nödvändig i driften av kommunens genomgångsboenden. Även här har verksamhetslokaler behövt skapas och läggas ner i en takt som är utöver det vanliga i socialtjänsten. En fortsatt hög förändringstakt kommer även att krävas under 2019 och det är därför av mycket stor vikt att sammanslagningen av funktionerna innebär att fortsatt kontinuitet, kvalitet och flexibilitet i verksamheterna främjas.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör direkt barn och unga i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Enligt artikel 2 ska alla barn ha samma rättigheter och ingen får diskrimineras. I artikel 3 ska barns bästa komma i första rummet vid alla beslut som rör barn.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Åsa Jonsson Sköld
Funktionschef

Annika Åberg
Funktionschef

Beslutet expedieras till:

Åsa Jonsson Sköld
Annika Åberg
Karl Gudmundsson

Socialnämnden

Sammanslagning av funktionen för ensamkommande barn och nyanlända (EKB) och individ- och familjeomsorgen (IFO)

Sn/2018:114 049

Bakgrund och omvärldsbevakning

Mottagningen av ensamkommande barn och unga översteg under 2015 alla prognoser och verksamheterna bedömdes i slutet av året 2015 vara så omfattande att nämnden 2016-01-12 (Sn/2015:270 130) fattade beslut om att inrätta en ny funktion i socialförvaltningen. Funktionen som från och med 2016-05-01 fick ansvar för individ- och familjeomsorgens mottagande av ensamkommande barn, innefattade boenden, myndighetsutövning och tolk- och översättarservice. Under 2017 tillkom från och med maj månad och fram till årets slut invandrar- och flyktingsektionen och från och med januari 2018 ingår driften av kommunens tillfälliga boenden, så kallade genomgångsboenden, för anvisade nyanlända i funktionen.

På grund av det stora mottagandet av ensamkommande barn och nyanlända anvisade kommuninvånare och på grund av frågans akuta prägel, har det under åren 2016-2018 varit nödvändigt med en egen funktion. Socialförvaltningen har kunnat säkra nödvändig ledning, styrning, och uppföljning, och funktionen har arbetat intensivt med socialnämndens uppdrag att anpassa, avveckla och ställa om verksamheterna utifrån snabbt förändrade förutsättningar.

I syfte att minska antalet asylsökande till Sverige har regeringen under de senaste åren genomfört en rad olika åtgärder. Åtgärderna i Sverige och övriga EU-länders minskade mottagande av asylsökande har resulterat i att antalet ensamkommande barn minskat dramatiskt. Under 2016 tog Jönköpings kommun emot 32 barn, 8 barn 2017 och hittills i år 9 barn. I Migrationsverkets prognos för juni 2018 beskrivs antalet personer som söker asyl i Sverige vara fortsatt stabilt och utvecklingen bedöms hålla i sig för kommande år. Det finns också mycket som tyder på att den tillfälliga lagen (2016:752) inte kommer att upphävas 19 juli 2019, utan att Sverige även under kommande år kommer att ha en fortsatt restriktiv migrationspolitik.

Det minskade antalet ensamkommande barn som kommit till Jönköping från 2016 och framåt har fått till följd att socialnämnden 2018-06-18 (Sn/2018:114) fattat beslut om att avveckla funktionen för ensamkommande barn och nyanlända vid årsskiftet 2018/2019. Befintliga verksamheter ska organiseras inom funktionen för individ- och familjeomsorg. Funktionschefer för EKB och IFO fick också i upp-

drag att genomföra sammanslagningen från och med 1 januari 2019. Anledningen till att sammanslagningen träder ikraft vid årsskiftet beror på införandet av ett nytt verksamhetssystem, att funktionen i antal medarbetare redan idag motsvarar ett område inom IFO samt att det är lättare att administrativt förbereda en verksamhetsövergång i samband med ett nytt verksamhetsår.

Organisering av verksamheterna inom funktionen för ensamkommande barn och nyanlända

I funktionen för ensamkommande barn och nyanlända är verksamheterna organiserade i ett område för boende, HVB (hem för vård eller boende) och stödboenden. Området leds av en områdeschef.

För närvarande finns HVB Centrum, Öster, behandlingsenheten Söder och akut-enheten Norrahammar med 37 HVB-platser. Den aktuella beläggningen är 32. Inom stödboendeverksamheterna finns Ekhagens, Odengatans, Liljeholmens och Västerhälls stödboende med 38 platser. Aktuell beläggning inom stödboende verksamheterna är 34 och sammantaget bor det 66 barn och unga i verksamheterna som bedrivs i kommunal regi. I området finns 41 ungdomshandledare, 10 ungdomsstödjare, 7 samordnare, 5 sektionschefer, 3 administratörer och 1 skolsamordnare. Antalet personer som arbetar i området kommer att ha minskat ytterligare när sammanslagningen av funktionerna sker.

Myndighetsutövningen leds idag av en myndighetschef och är organiserad på samma sätt som myndighetsutövningen inom äldre- och funktionshindersomsorgen. Det innebär att myndighetschefen ingår i funktionens ledningsgrupp och samtidigt är närmaste chef för arbetsgruppen i myndighetssektionen. I början av december beräknas antalet årsarbetare i arbetsgruppen bestå av 9,0 socialsekreterare, 3,75 familjehemsekreterare, 2 förste socialsekreterare, 2 ungdomsbehandlare och 3 administratörer.

Tolk- och översättareservice utgör en enhet i funktionen och arbetar funktionsövergripande. Enheten leds av en enhetschef och i enheten arbetar 6 tolkförmedlare. Enhetschefen ingår i funktionens ledningsgrupp.

Område genomgångsboenden leds av två sektionschefer. För närvarande finns Tokeryds, Strandängens och Dalens genomgångsboenden. Totalt ca 120 platser med en aktuell beläggning om 160 personer. I området finns 8 integrationshandledare, 1 lokalvårdare, 1,5 chaufförer.

I funktionens stab finns också två verksamhetssamordnare som arbetar funktionsövergripande mot HVB, stödboenden och genomgångsboenden.

I funktionen för ensamkommande barn och nyanlända finns för närvarande 104 tillsvidareanställda medarbetare.

Organisering av verksamheter inom individ- och familjeomsorgen

Verksamheterna inom IFO är organiserade i tre olika områden, område försörjningsstöd, missbruksvård och barn och ungdom. MFV/ATV (Mottagningen för våldsutsatta och alternativ till våld) och socialjouren har en sektionschef och är organiserat direkt under IFO-staben.

Missbruksvården omfattar myndighetsutövning, insatser i form av hem för vård eller boende, vård i enskilt hem, öppenvård, boendestöd, anhörigstöd och sysselsättning. Området leds av en områdeschef.

Försörjningsstödet omfattar ekonomiskt bistånd, arbetsrehabiliterande insatser, hyresskuldrådgivare och budget- och skuldrådgivning samt stöd och hjälp till nyanlända flyktingar. Området leds av en områdeschef.

Barn- och ungdomsvården omfattar råd och service, myndighetsutövning på områdeskontoren, hem för vård eller boende, vård i enskilt hem (familjehemsplacementar), öppenvård, och familjerätt. Verksamheterna inom område barn och ungdom leds av en områdeschef för myndighetsutövningen och en områdeschef för utförande verksamheter. Inom barn och ungdoms myndighetsutövning, där mottagandet av ensamkommande barn tidigare var organiserat, finns idag tre myndighetskontor; Söder, Öster och Väster, medan familjehemsvården är organiserad i två sektioner. På varje myndighetskontor finns mellan 25-35 medarbetare och arbetet leds av en sektionschef och två förste socialsekreterare. För familjehemsvården finns två sektionschefer och tre 1:e socialsekreterare och antalet medarbetare är 19 respektive 20.

Sammanslagning av funktionerna EKB och IFO

Socialnämndens uppdrag att anpassa, avveckla och ställa om verksamheterna utifrån snabbt förändrade förutsättningar har inneburit att verksamheterna inom EKB under åren 2015-2018 stått inför stora utmaningar. Förändringstakten i att skapa boenden, flytta boenden, omvandla boenden och lägga ner boenden, anställa ungdomshandledare och ungdomsstödare och därefter snabbt börja arbeta med övertalighet på boendena, anställa socialsekreterare och familjehemsekreterare och även här i snabb takt minska antalet medarbetare i myndighetssektionen, har varit betydligt högre än vad som vanligtvis är förekommande i socialförvaltningens verksamheter. En hög förändringstakt har också varit nödvändig i driften av kommunens genomgångsboenden. Även här har verksamhetslokaler behövt skapas och läggas ner i en takt som är utöver det vanliga i socialtjänsten. En hög förändringstakt kommer även att krävas under 2019 och det är därför av mycket stor vikt att sammanslagningen av funktionerna innebär att fortsatt kontinuitet, kvalitet och flexibilitet i verksamheterna främjas.

1. Nytt område - Område boende för nyanlända

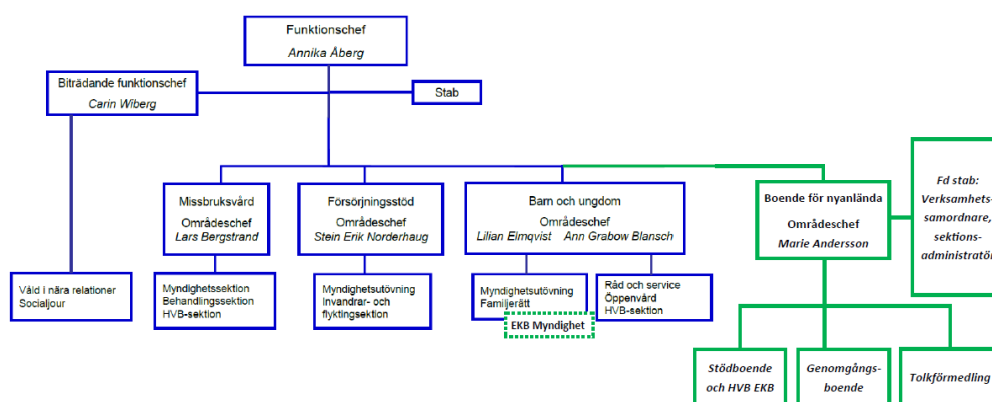
I syfte att främja fortsatt kontinuitet, kvalitet och flexibilitet inrättas ett nytt område inom individ- och familjeomsorgen. I området ingår olika boendeformer för ensamkommande barn och unga, driften av kommunens genomgångsboenden för nyanlända, tolk- och översättarservice och stab. Utöver det flyttas verksamheten för ungdomsbehandling EKB över från myndighetssektionen till utförandeverksamhet i det nya området. Tanken med att flytta över ungdomsbehandling för EKB, två tjänster, till område boende för nyanlända är att samla allt utförande i samma område. Marie Anderssons biträdande områdeschefanställning omvandlas till områdeschef för område boende för nyanlända i samband med sammanslagningen av funktionerna.

2. Ett fjärde myndighetskontor inom myndighetsutövningen BoU

Myndighetssektionen EKB organiseras som ett fjärde myndighetskontor inom myndighetsutövningen i område barn och ungdom. Innan funktionen för EKB

bildades fanns en sektion för ensamkommande barn och unga inom barn och ungdom. Myndighetsutövningen för barn och unga i Sverige lyder under samma lagar och det är av detta skäl naturligt med denna organisatoriska tillhörighet. Mottagningen av ensamkommande barn kommer fortsättningsvis skötas av EKBs myndighetskontor. Under verksamhetsåret 2019 bör myndighetsutövningen i form av socialsekreterare och familjehemssekreterare fortsatt ingå i EKB sektionen. Myndighetschef Ann-Charlotte Svensson återgår till sin tjänst som sektionschef i samband med att sammanslagningen genomförs.

Organisationsskiss:

Facklig samverkan

Samverkan, i form av funktionssamverkan EKB, med fackliga representanter för Vision, SSR och Kommunal, har fungerat mycket bra. Den snabba förändringstakten som verksamheterna i funktionen stått inför har inneburit en nära samverkan med fackförbunden. Eftersom funktionen till sin storlek under tre år gått från att motsvara en funktion till att motsvara ett område inom IFO, har många personalfrågor kunnat redas ut på ett konstruktivt sätt. För funktionens medarbetare har delaktighet och inflytande i beslut som fattats kunnat tillgodoses på ett bra sätt.

Inom individ- och familjeomsorgen sker samverkan också på funktionsnivå och i samtal med fackliga företrädare för Vision, SSR och Kommunal framkommer behovet av se över den fackliga samverkan i samband med sammanslagningen av funktionerna. I syfte att behålla samverkansformen som fungerat bra mellan de olika fackförbunden och ledningen i EKB funktionen och samtidigt arbeta för en sammanhållen individ- och familjeomsorg föreslås den befintliga funktionssamverkan inom IFO utökas med en timme per samverkansmöte. Genom att hålla ihop samverkan inom IFO skapas förutsättningar för att arbeta med arbetsmiljöfrågor inom samtliga fyra områden och möjligheter att lära av varandra ges. Riskbedömning kommer att göras i början av september i IFO, respektive EKB-samverkan tillsammans med de fackliga representanterna inom EKB samverkan

Samverkansformen inom IFO föreslås gälla från och med 2019-01-01 och ska följas upp och utvärderas under maj månad 2019.

Under hösten pågår en förvaltingsövergripande översyn av det lokala samverkansavtalet, vilket är ett led i att det centrala samverkansavtalet (FAS 05) ersatts med ett nytt; *Avtal om samverkan och arbetsmiljö*. Detta arbete ska nogsamt följas och kan påverka föreslagen funktionssamverkan för IFO under våren 2019.

Riskbedömningar – organisatoriskt minne

Sammanslagningen av funktionerna innebär en större förändring i verksamheterna. För att säkerställa att vi inte missar några grupper inom IFO görs en första övergripande bedömning av vilka som kan påverkas. Härfter görs riskbedömningar för arbetsgrupper som närmast berörs av organisationsförändringen. Dessa är:

- IFO:s ledningsgrupp
- EKB:s ledningsgrupp
- Sektionschefer inom EKB, HVB och stödboende
- Sektionschefer inom myndighetutövningen i BoU
- Sektionschefer för genomgångsboenden
- Ungdomsbehandlare i sektionen EKB

Som en del i att förbereda sammanslagningen av funktionerna har samtliga medarbetare i funktionen för EKB arbetat med att ta fram funktionens organisatoriska minne. Arbetet har skett med följeforskare och syftet har varit att skapa delaktighet, inflytande och stolthet över det som skapat värde i funktionen.

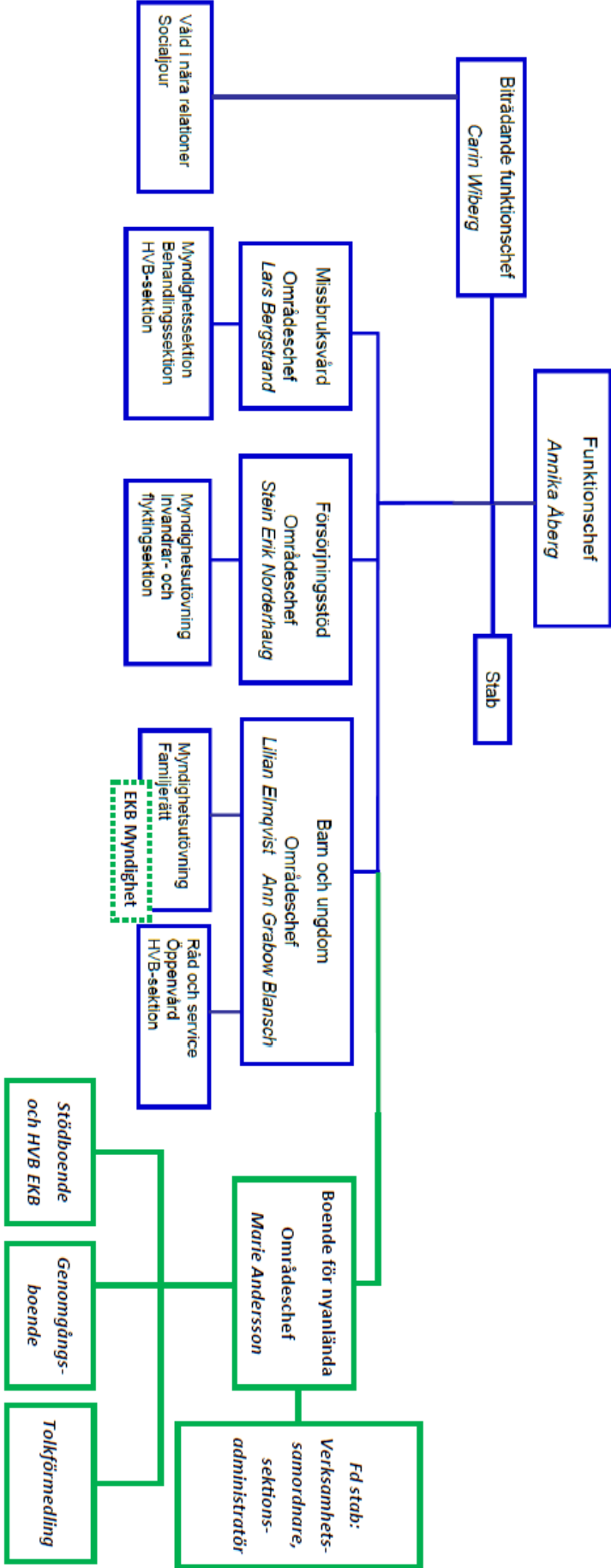
3. Tidsramar

- Bilagan till tjänsteskrivelsen presenteras för berörda arbetsgrupper och riskbedömningar genomförs under perioden 2018-08-27 - 2018-09-28. Riskbedömningarna under denna period tas upp i funktionssamverkan för EKB och IFO.
- Sammanslagningen av funktionerna och organisationsförändringen behandlas i central samverkan 2018-10-08.
- Ärendet behandlas i socialnämnden 2018-10-16.

Det finns mycket som tyder på att Sveriges flyktingmottagande fortsättningsvis kommer att stå inför ny lagstiftning, ändrade direktiv och oförutsägbara förändringar i mottagandet av asylsökande. Med anledning av dessa utmaningar kommer med stor sannolikhet ytterligare organisatoriska förändringar behöva ske för åren 2020 och framåt.

Åsa Jonsson-Sköld
Funktionschef EKB

Annika Åberg
Funktionschef IFO

Meddelanden

- a) Beslut från kommunstyrelsen, 2018-09-19, § 243, Styrgrupp för analysarbete avseende socialnämndens ekonomiska läge
(Dnr: Ks 2018:350)
- b) Beslut från kommunstyrelsen, 2018-09-19, § 245, Yttrande över remiss angående förslag på föreskrifter om utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet med tillhörande konsekvensutredning
(Dnr: Sn 2018:175)
- c) Beslut från kommunstyrelsen, 2018-09-19, § 247, Yttrande över betänkandet ”Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar” (SOU 2018:35)
(Dnr: Sn 2018:132)
- d) Protokoll från socialförvaltningens samverkansgrupp, 2018-10-08
- e) Anmälan om ej protokollförda förrättningar för vilka arvoden kommer att begäras

Socialnämnden godkänner redovisningen.

Anmälan om delegationsbeslut

a) Beslut i Lex Sarah-ärende, funktionshinderomsorgen, daterat 2018-09-10

Socialnämnden godkänner redovisningen

17.